

Πρόγραμμα Σπουδών Γυμνασίου

Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΣΤΗ ΖΩΗ, ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΠΟΡΕΙΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ

Προτεινόμενο Υλικό

για την επεξεργασία των Θεματικών Ενοτήτων

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2. Ποιος είναι ο Θεός των Χριστιανών; «Τίνα με λέγουσιν οι άνθρωποι είναι;» (4 δίωρα)

Γνώμες των ανθρώπων για τον Ιησού Χριστό

- i. Πρόσωπα της εποχής του (Πιλάτος, Νικόδημος, Ιώσηπος, Κέλσος)**
- ii. Φιλόσοφοι, καλλιτέχνες (Μπ. Πασκάλ, Μ. Μπούμπερ, Μ. Γκάντι, Τ. Λειβαδίτης)**

- i. Πρόσωπα της εποχής του (Πιλάτος, Νικόδημος, Ιώσηπος, Κέλσος))**

Ο Ιησούς στον Πιλάτο

Ο Ιησούς στάθηκε μπροστά στο Ρωμαίο διοικητή, κι ο διοικητής άρχισε την ανάκριση: «Εσύ είσαι λοιπόν ο βασιλιάς των Ιουδαίων;» Ο Ιησούς του αποκρίθηκε: «Ναι, όπως το λες». Κι άρχισαν τότε να τον κατηγορούν οι αρχιερείς και οι πρεσβύτεροι, μα αυτός δεν έδινε καμιά απάντηση. Τότε του λέει ο Πιλάτος. «Δεν ακούς πόσα σου καταμαρτυρούν;» Ο Ιησούς όμως δεν έδωσε καμιά απάντηση, κι ο διοικητής απόρησε πολύ γι' αυτό.

Υπήρχε η συνήθεια κάθε Πάσχα να ελευθερώνει ο Ρωμαίος διοικητής έναν φυλακισμένο, όποιον θα του ζητούσε ο λαός. Στις φυλακές βρισκόταν τότε ένας πασίγνωστος φυλακισμένος, που λεγόταν Βαραββάς. Όταν συγκεντρώθηκε λοιπόν το πλήθος, ο Πιλάτος τους ρώτησε: «Ποιον θέλετε να σας ελευθερώσω; Το Βαρραβά ή τον Ιησού, που τον λένε Μεσσία;» Γιατί είχε καταλάβει πως από φθόνο και μόνο τού είχαν παραδώσει τον Ιησού.

Κι ενώ καθόταν στη δικαστική του έδρα, η γυναίκα του του έστειλε με κάποιον ετούτο το μήνυμα: «Μην κάνεις τίποτα εναντίον αυτού του αθώου, γιατί πολύ ταλαιπωρήθηκα απόψε στ' όνειρό μου εξαιτίας του».

Στο μεταξύ οι αρχιερείς και οι πρεσβύτεροι του συνεδρίου έπεισαν το πλήθος να ζητήσουν να ελευθερωθεί ο Βαρραβάς και να θανατωθεί ο Ιησούς. Όταν λοιπόν τους ξαναρώτησε ο διοικητής: «Ποιον από τους δύο θέλετε να σας ελευθερώσω;» το πλήθος αποκρίθηκε: «Το Βαρραβά!» Τους λέει ο Πιλάτος: «Και τι να τον κάνω τον Ιησού, που τον λένε Χριστό;» Όλοι του λένε: «Να σταυρωθεί!» Ο Πιλάτος ξαναρωτά: «Γιατί; Τι κακό έκανε;» Το πλήθος όμως κραύγαζε με περισσότερη δύναμη: «Να σταυρωθεί!»

Όταν είδε ο Πιλάτος πως έτσι δεν πετυχαίνει τίποτα, αλλά αντίθετα γίνεται περισσότερη αναταραχή, πήρε νερό και ένιψε τα χέρια του μπροστά στο πλήθος, λέγοντας: «Εγώ είμαι αθώος για το αίμα αυτού του δικαίου· το κρίμα πάνω σας». Κι αποκρίθηκε όλος ο λαός και είπε: «Το αίμα του πάνω μας και πάνω στα παιδιά μας». Τότε τους απέλυσε το Βαρραβά, ενώ τον Ιησού τον μαστίγωσε και τον παρέδωσε να σταυρωθεί.

Μτ 27,11-26

Ο Ιησούς και ο Νικόδημος

Κάποιος από τη μερίδα των Φαρισαίων, που λεγόταν Νικόδημος, άρχοντας των Ιουδαίων, ήρθε στον Ιησού νύχτα και του είπε: «Διδάσκαλε, ξέρουμε πως ο Θεός σε έστειλε να διδάξεις γιατί κανείς δεν μπορεί να κάνει αυτά τα θαύματα που κάνεις εσύ, αν ο Θεός δεν είναι μαζί του». Κι ο Ιησούς του είπε: “Σε βεβαιώνω, πως αν δε γεννηθεί κανείς ξανά, δεν μπορεί να δει τη βασιλεία του Θεού. Τον ρώτησε ο Νικόδημος: «Πώς είναι δυνατό ένας άνθρωπος ηλικιωμένος πια να γεννηθεί ξανά; Μήπως μπορεί να μπει στην κοιλιά της μάνας του και να γεννηθεί άλλη μια φορά;» Ο Ιησούς του απάντησε: “Σε βεβαιώνω πως αν κανείς δε γεννηθεί από το νερό κι από το Πνεύμα, δεν μπορεί να μπει στη βασιλεία του Θεού. Ότι γεννιέται από τον άνθρωπο είναι ανθρώπινο, ενώ ό,τι γεννιέται από το Πνεύμα είναι πνευματικό. Μην απορείς που σου είπα, «πρέπει να γεννηθείτε ξανά». Ο άνεμος πνέει όπου θέλει· ακούς τη βοή του αλλά δεν ξέρεις από πού έρχεται και πού πηγαίνει· έτσι συμβαίνει και με καθέναν που γεννιέται από το Πνεύμα». Τότε ρώτησε ο Νικόδημος: «Πώς μπορούν να γίνουν αυτά τα πράγματα;» Κι ο Ιησούς του απάντησε: “Εσύ είσαι δάσκαλος του λαού Ισραήλ και δεν τα ξέρεις αυτά τα πράγματα; Σε βεβαιώνω πως εμείς λέμε αυτό που ξέρουμε από πείρα, και μεταδίδουμε στους άλλους αυτό που έχουμε δει με τα μάτια μας τη μαρτυρία μας όμως εσείς δεν τη δέχεστε. Αν δεν με πιστεύετε όταν σας μιλάω για πράγματα που συμβαίνουν στη γη, πώς θα με πιστέψετε αν σας πω για πράγματα που συμβαίνουν στον ουρανό; Κανένας, βέβαια, δεν ανέβηκε στον ουρανό παρά μόνο ο Υιός του Ανθρώπου, που κατέβηκε από τον ουρανό, και που είναι στον ουρανό. Όπως ο Μωυσής ύψωσε το χάλκινο φίδι στην έρημο, έτσι πρέπει να υψωθεί ο Υιός του Ανθρώπου, ώστε όποιος πιστεύει σ’ αυτόν να μη χαθεί αλλά να ζήσει αιώνια.

Ιω 3, 1-15

Γύρισαν, λοιπόν, πίσω οι φρουροί στους αρχιερείς και στους Φαρισαίους κι αυτοί τους ρώτησαν: «Γιατί δεν τον φέρατε;» Οι φρουροί απάντησαν: «Ποτέ δε μίλησε άνθρωπος όπως αυτός». Τους ξαναρώτησαν τότε οι Φαρισαίοι: «Μήπως παρασυρθήκατε κι εσείς; Πίστεψε σ’ αυτόν κανένα μέλος του συνεδρίου ή κανείς από τους Φαρισαίους; Πιστεύει μόνο αυτός ο όχλος, που δεν ξέρουν το νόμο του Μωυσή και γι’ αυτό είναι καταραμένοι». Τότε ο Νικόδημος, που ήταν ένας απ’ αυτούς, εκείνος που είχε πάει στον Ιησού νύχτα λίγο καιρό πριν, τους ρώτησε: «Μήπως μπορούμε σύμφωνα με το νόμο μας να καταδικάσουμε έναν άνθρωπο, αν πρώτα δεν τον ακούσουμε και δε μάθουμε τι έκανε;» Κι αυτοί του είπαν: «Μήπως κατάγεσαι κι εσύ από τη Γαλιλαία; Μελέτησε τις Γραφές και θα δεις πως κανένας προφήτης δεν είναι να ’ρθει από τη Γαλιλαία». Και έφυγαν καθένας για το σπίτι του.

Ιω 7,45-51

Ήρθε επίσης και ο Νικόδημος, αυτός που την πρώτη φορά είχε πάει νύχτα να συναντήσει τον Ιησού, κι έφερε ένα μείγμα από σμύρνα κι αλόη, εκατό περίπου λίτρες. Πήραν, λοιπόν, το σώμα του Ιησού και το έδεσαν με πάνινες λουρίδες, βάζοντας και τα αρώματα, όπως συνηθίζουν οι Ιουδαίοι να ετοιμάζουν το σώμα για την ταφή. Στο μέρος όπου σταυρώθηκε ο Ιησούς ήταν ένας κήπος, και μέσα στον κήπο ένα καινούρια μνήμα, όπου κανένας δεν είχε ακόμη ταφεί. Επειδή λοιπόν ήταν παραμονή της γιορτής των Ιουδαίων και το μνήμα ήταν κοντά, ενταφίασαν εκεί τον Ιησού.

Ιώσηπος

Εκείνη την περίοδο περίπου, έζησε ο Ιησούς, ο σοφός άνθρωπος, -αν βέβαια μπορεί κανείς να τον αποκαλέσει άνθρωπο. Ήταν εκείνος που έκανε απίστευτα πράγματα και ήταν ο δάσκαλος ανθρώπων που δέχονται την αλήθεια ευχαρίστως. Προσέλκυσε πολλούς Ιουδαίους αλλά και πολλούς Έλληνες. Ήταν ο Χριστός. Όταν ο Πιλάτος, αφού άκουσε να τον κατηγορούν άνθρωποι που είναι οι επιφανέστεροι ανάμεσά μας, τον καταδίκασε να σταυρωθεί, εκείνοι που από την αρχή τον αγάπησαν δεν έπαψαν να τον αγαπούν. Διότι εμφανίστηκε σ'αυτούς την τρίτη ημέρα αναστημένος, όπως οι προφήτες του Θεού το είχαν προφητέψει μαζί με πολλά άλλα θαυμαστά πράγματα γ'αυτόν. Ενώ οι Χριστιανοί, όπως ονομάστηκαν από αυτόν, δεν έχουν εξαφανιστεί μέχρι σήμερα.

Ιουδαϊκή Αρχαιολογία, Ιώσηπος, βιβλίο 18, 3, 63-64

... ο Άνανος (δηλαδή ο Άννας) συγκάλεσε συμβούλιο κριτών και έφερε ενώπιον του τον αδελφό τού Ιησού του λεγόμενου Χριστού Ιάκωβο και μερικούς άλλους.

Ιουδαϊκή Αρχαιολογία, Ιώσηπος, βιβλίο 20, 9, 1

Κέλσος

...Κατηγορεί στη συνέχεια και τον Σωτήρα ότι τάχα μπόρεσε μέσω της μαγείας τα θαύματα τα οποία θεωρήθηκε ότι έχει κάνει και ακόμα ότι πρόβλεψε πως στο μέλλον πρόκειται και άλλοι που έχουν λάβει τα ίδια μαθήματα να κάνουν τα ίδια πράγματα, προσποιούμενοι ότι το κάνουν με τη δύναμη του Θεού αυτούς τους εκδιώκει...

(Κέλσου, Αληθής Λόγος [απόσπασμα από το έργο του Ωριγένη Κατά Κέλσου 1.8])

...εισάγει ως φανταστικό πρόσωπο έναν Ιουδαίο να συζητά με τον ίδιο τον Ιησού και να τον ελέγχει για πολλά, όπως πιστεύει, και πρώτα ότι έπλασε εκείνος τη γέννησή από την Παρθένο, τον χλευάζει μάλιστα και για το ότι προέρχεται από Ιουδαϊκό χωριό και από γυναίκα χωριάτισσα και φτωχιά που ξενοδούλευε ... αυτή εκδιώχτηκε από τον σύζυγό της, ο οποίος ήταν ξυλουργός στο επάγγελμα, επειδή την ανακάλυψε να έχει διαπράξει μοιχεία... περιπλανιόταν ατιμασμένη, γέννησε τον Ιησού κρυφά, και ότι αυτός, αφού δούλεψε λόγω της φτώχειας του στην Αίγυπτο και γνώρισε εκεί κάποιες δυνάμεις, για τις οποίες καυχώνται οι Αιγύπτιοι, επέστρεψε υπερηφανευόμενος για τις δυνάμεις του και με αυτές ανακήρυξε τον εαυτό του θεό...

(Κέλσου, Αληθής Λόγος [απόσπασμα από το έργο του Ωριγένη Κατά Κέλσου 1.28])

... ο Ιουδαίος του Κέλσου υποστηρίζει ότι αντί για τους μάγους του Ευαγγελίου κάποιοι Χαλδαίοι έχει διαδοθεί από τον Χριστό ότι ξεκίνησαν κατά τη γέννησή του και πήγαν να τον προσκυνήσουν σαν θεό, όταν ήταν ακόμη μωρό, και πως το είχαν πει στον Ηρώδη τον τετράρχη και ότι αυτός έστειλε να σκοτώσουν τα γεννημένα εκείνο τον χρόνο αγόρια, πιστεύοντας ότι μαζί τους θα σκοτώσει και Εκείνος, μήπως και γίνει βασιλιάς, αν ζήσει για αρκετό χρόνο, Αν όμως έγινε για να μην μεγαλώσεις και βασιλέψεις αντί για τον Ηρώδη, γιατί τώρα που μεγάλωσες, δεν βασιλεύει, αλλά εσύ, ο γιος του Θεού, ζητιανεύει σκυμμένος από φόβο και τριγυρνώντας εδώ κι εκεί; Μετά από αυτά ... είπε ότι ο Ιησούς, αφού μάζεψε γύρω του δέκα ή έντεκα ανθρώπους με κακή φήμη, τους χειρότερους φοροεισπράκτορες και ναυτικούς, μαζί με αυτούς ο ίδιος δραπέτευε εδώ κι εκεί μαζεύοντας τροφή με αδιαντροπιά και μικροπρέπεια... Γιατί ως νήπιο ακόμη έπρεπε εσύ να οδηγηθεί στην Αίγυπτο για να μην σφαχτείς ; Γιατί δεν είναι φυσικό ο Θεός να φοβάται το θάνατο... Ο μεγάλος λοιπόν Θεός, ο οποίος ήδη έστειλε για σένα δύο αγγέλους, δεν μπορούσε να προφυλάξει εκεί εσένα, τον ίδιο του τον γιο ;

(Κέλσου, Αληθής Λόγος [απόσπασμα από το έργο του Ωριγένη Κατά Κέλσου 1.58-66])

...αν ήταν θεός, δεν θα ήταν δυνατόν ούτε να συρθεί δεμένος ούτε πολύ περισσότερο αυτός που θεωρείτο Σωτήρας και Υιός και αγγελιοφόρος του Υψίστου Θεού να εγκαταλειφθεί και να παραδοθεί από τους συντρόφους του και αυτούς που τον συναναστρέφονταν μακριά απ'όλους και τον είχαν σαν δάσκαλό τους.

(Κέλσου, Αληθής Λόγος [απόσπασμα από το έργο του Ωριγένη Κατά Κέλσου 2.9])

...θέλοντας να υποστηρίξει ότι αυτά που συνέβησαν σε εκείνον ήταν επίπονα και δυσάρεστα και ότι δεν ήταν δυνατόν ο ίδιος, αν και το ήθελε, να τα κάνει αυτά να γίνουν διαφορετικά, λέει : Γιατί, λοιπό φωνάζει και κλαίγεται και εύχεται να ξεφύγει τον φόβο της καταστροφής μιλώντας κάπως έτσι : «Πατέρα, μακάρι να μπορούσε να φύγει αυτό το ποτήρι.»

(Κέλσου, Αληθής Λόγος [απόσπασμα από το έργο του Ωριγένη Κατά Κέλσου 2.24])

...ο Ιουδαίος ... χλευάζει τον Ιησού για το ξίδι και τη χολή επειδή τάχα ασυγκράτητα επιθυμούσε να πιει και δεν άντεχε τη δίψα, όπως την αντέχει πολλές φορές και ο πρώτος τυχαίος άνθρωπος.

(Κέλσου, Αληθής Λόγος [απόσπασμα από το έργο του Ωριγένη Κατά Κέλσου 2.37])

...ο Κέλσος μέσω του προσώπου του Ιουδαίου κατηγορεί τον Ιησού ότι δεν παρουσίασε τον εαυτό του καθαρό απ'όλες τις κακίες... ο Κέλσος θέλει τον Ιησού να μην έχει υπάρξει άμεμπτος ...

(Κέλσου, Αληθής Λόγος [απόσπασμα από το έργο του Ωριγένη Κατά Κέλσου 2.41-42])

Ο Κέλσος θέλοντας να εξομοιώσει τα θαύματα του Ιησού με την ανθρώπινη μαγεία λέει αυτολεξεί : Ω φως και αλήθεια, με την ίδια φωνή του ρητά διακηρύσσει, όπως κι εσείς έχετε καταγράψει, ότι θα εμφανιστούν μπροστά σας και άλλοι που χρησιμοποιούν τις ίδιες δυνάμεις, κακοί και απατεώνες, και ονοματίζει κάποιον Σατανά ο οποίος τα μηχανεύεται αυτά ώστε και ο ίδιος δεν αρνείται ότι όλ'αυτά δεν είναι θεϊκό έργο, αλλά έργο πανούργων ανθρώπων... Και ο ίδιος βέβαια ομολόγησε ότι αυτά όλα είναι γνωρίσματα όχι θεϊκής φύσης αλλά κάποιων απατεώνων και πονηρών ανθρώπων.

(Κέλσου, Αληθής Λόγος [απόσπασμα από το έργο του Ωριγένη Κατά Κέλσου 2.49])

Όπως λοιπόν ο Κέλσος πιστεύει, ο Ιησούς προκαλούσε μετά το θάνατό του την εντύπωση των τραυμάτων του στο σταυρό και δεν ήταν αληθινά τραυματισμένος όπως στο σταυρό.

(Κέλσου, Αληθής Λόγος [απόσπασμα από το έργο του Ωριγένη Κατά Κέλσου 2.61])

Κατηγορεί λοιπόν τον Ιησού λέγοντας για εκείνον τα εξής : Απειλεί και χλευάζει ανόητα, όταν λέει : «ουαί υμίν» και «προλέγω υμίν». Γιατί με αυτά ευθέως ομολογεί ότι δεν μπορεί να πείσει, πράγμα το οποίο όχι μόνο ένας θεός, αλλά ούτε κι ένας συνετός άνθρωπος δεν θα μπορούσε να το πάθει.

(Κέλσου, Αληθής Λόγος [απόσπασμα από το έργο του Ωριγένη Κατά Κέλσου 2.76])

ii. Φιλόσοφοι, καλλιτέχνες (Μπ. Πασκάλ, Μ. Μπούμπερ, Μ. Γκάντι, Τ. Λειβαδίτης)

Μπ. Πασκάλ

«Θάνατος και ανάσταση : ο γιος του Θεού πάνω στο σταυρό του επικυρώνει την τραγικότητα της ανθρώπινης ύπαρξης και την ανυψώνει στην υπεράνθρωπη τάξη της ελπίδας και της αγάπης. Τα πάθη του επιτρέπουν έτσι στον κάθε δυστυχισμένο να τα ξαναζήσει στο δικό του επίπεδο και να συμμετάσχει σε ένα θεμελιακό γεγονός που τον ξεπερνάει κατά πολύ. Οφείλει να φορτωθεί τον προσωπικό σταυρό του και να βρει στον Ιησού έναν οδηγό και έναν συμπαραστάτη φίλο.»

Μπρυκνέρ Πασκάλ, Η ανένη ευφορία, 2001, σελ.36

«Τρομερό το αίνιγμα αυτής της εντολής : «Αγάπα τον πλησίον σου ως εαυτόν». Προφανής ο παραλογισμός : είτε αγαπάμε τον εαυτό μας σε βάρος των άλλων, είτε αγαπάμε τους άλλους εις βάρος του εαυτού μας. Θα έπρεπε λοιπόν να λατρεύουμε ασυγκράτητα τον εαυτό μας για να υπερχειλίζει η αγάπη μας προς τους άλλους.»

Μπρυκνέρ Πασκάλ, Το παράδοξο του έρωτα, 2016, σελ.101-102

«Αυτός ο Θεός λοιπόν πέθανε για τις αμαρτίες μας μέσω της μορφής του Μεσσία. Ο Χριστός σταυρώθηκε για τον καθένα από μας.»

Μ. Μπούμπερ

«Από τα νιάτα μου αισθανόμουν τον Ιησού ως μεγάλο αδελφό. Το ότι ο χριστιανισμός τον θεωρούσε και τον θεωρεί και σωτήρα, μου φαινόταν πάντοτε ένα γεγονός μεγάλης σοβαρότητας, την οποία πρέπει να κατανοήσω για χάρη του και για δική μου χάρη...Αυτά τα αδελφικά και φιλικά αισθήματά μου δυνάμωσαν με το χρόνο και έγιναν όλο και πιο αγνά, και σήμερα τον βλέπω με πιο δυνατή και πιο αγνή ματιά από ποτέ. Μου είναι πιο βέβαιο από ποτέ ότι του ανήκει μια μεγάλη θέση στην ιστορία της θρησκείας του Ισραήλ».

Martin Buber, *Two Types of Faith*, 1951, σελ.12

Μ. Γκάντι

Ο Ιησούς δεν κήρυξε μια νέα θρησκεία, αλλά ένα νέο τρόπο ζωής. Ο Ιησούς είναι αυτός που είπε : «Στη βασιλεία του Θεού δε θα μπει όποιος μου λέει “Κύριε, Κύριε”, αλλά όποιος κάνει το θέλημα του ουράνιου Πατέρα μου.»

Harijan, 12-6-1937 in M. K. Gandhi, *What Jesus means to me*, 1959

Θεωρώ τον Ιησού ως μεγάλο δάσκαλο της ανθρωπότητας, αλλά δεν τον θεωρώ ως το μονογενή υιό του Θεού.

Harijan, 17-4-1937 in M. K. Gandhi, *What Jesus means to me*, 1959

Το μήνυμα του Ιησού, όπως εγώ το αντιλαμβάνομαι , περιέχεται ανόθευτο και στο σύνολό του στην επί του Όρους Ομιλία του... Κατά τη γνώμη μου, το μήνυμά του έχει παραμορφωθεί στη Δύση. Ίσως είναι αλαζονικό για μένα να το πω αυτό, αλλά ως λάτρης της αλήθειας, δεν πρέπει να διστάσω να πω αυτό που αισθάνομαι.

Young India, 8-12-1927 in M. K. Gandhi, *What Jesus means to me*, 1959

Ο Ιησούς έζησε και πέθανε μάταια αν δεν μας δίδαξε να ρυθμίζουμε ολόκληρη της ζωή μας σύμφωνα με τον αιώνιο Νόμο της Αγάπης.

Harijan, 7-1-1939 in M. K. Gandhi, *What Jesus means to me*, 1959

...κατάλαβα ότι η επί του Όρους Ομιλία περικλείει ολόκληρη τη χριστιανική διδασκαλία για αυτόν που θέλει να ζήσει μια χριστιανική ζωή. Ο Ιησούς έγινε προσφιλής σε μένα μέσα από την επί του Όρους ομιλία.

Harijan, 31-12-1931 in M. K. Gandhi, *What Jesus means to me*, 1959

Έχω μεγάλο σεβασμό για τον Χριστιανισμό. Έχω διαβάσει πολλές φορές την επί του Όρους Ομιλία και έχω κερδίσει πολλά από αυτό. Δεν γνωρίζω κανέναν που να έχει κάνει περισσότερα για την ανθρωπότητα από τον Ιησού. Στην πραγματικότητα, δεν υπάρχει τίποτα λάθος με τον Χριστιανισμό, αλλά το πρόβλημα είναι με εσάς Χριστιανοί.

My Visit With Mahatma Gandhi από τον James E. McEldowney

Τ. Λειβαδίτης

Πιστεύω στα δισταχτικά αδέξια βήματα των ταπεινών και στον Χριστό που διασχίζει την Ιστορία...

Ευαγγελισμός

Ήταν βέβαια πάντα λίγο παράξενος, έμενε στο διπλανό δωμάτιο, όμως εκείνη τη νύχτα βγήκε στο δρόμο κρατώντας μια λάμπα, «τι γυρεύεις;» του λέω, «τη Θεοτόκο» μου λέει – στην ακατάληπτη γλώσσα εκείνων που δίνουν νόημα σε μια εποχή.

Η γέννηση

Έν' άλλο βράδυ τον άκουσα να κλαίει δίπλα. Χτύπησα την πόρτα και μπήκα. Μου' δειξε πάνω στο κομοδίνο ένα μικρό ξύλινο σταυρό. «Είδες, μου λέει – γεννήθηκε η ευσπλαχνία.» Έσκυψα τότε το κεφάλι κι έκλαψα κι εγώ, γιατί θα περνούσαν αιώνες και αιώνες και δε θα' χαμε να πούμε τίποτα ωραιότερο απ' αυτό.

Η ταφή

Πέθανε ύστερα από λίγες μέρες. Τον θάψαμε στην άκρη ενός παλιού κοιμητηρίου, δυο άνθρωποι όλοι κι όλοι κι ένα περαστικό αδέσποτο σκυλί που είχε σταθεί και μας κοιτούσε. Έβρεχε.

Έτσι, κάθε που βλέπω τώρα ένα σκυλί, ξέρω κατά πού πέφτει η Παράδεισος.

Η ανάληψη

Πέρασαν μήνες. Το δωμάτιο δίπλα έμενε άδειο. Ώσπου ήρθε ένας νέος ενοικιαστής. Δεν είχα δει ποτέ το πρόσωπό του, άκουγα μόνο, μέρα νύχτα, αδιάκοπα τα βήματά του στην κάμαρα. «Αυτός θα πηγαίνει πολύ μακριά», σκεφτόμουν. Τέλος, ένα βράδυ τα βήματα σταμάτησαν. «Επιτέλους, έφτασε», είπα μέσα μου με ανακούφιση.

Το άλλο πρωί έμαθα ότι έφυγε – γιατί, βέβαια, Θεέ μου, κάπου θα υπάρχει ένας κόσμος καλύτερος...

Τάσος Λειβαδίτης, Ποιήματα, τόμος 3, Κέδρος, Αθήνα 2003, 6η έκδοση
Λειβαδίτης - Ο αδελφός Ιησούς <https://www.youtube.com/watch?v=nkykOI4Tu5c>

Την πόρτα ανοίγω το βράδυ, | τη λάμπα κρατώ ψηλά, | να δούνε της γης οι θλιμμένοι, | να 'ρθούνε, να βρουν συντροφιά. | Να βρουνε στρωμένο τραπέζι, | σταμνί για να πει ο καημός | κι ανάμεσά μας θα στέκει | ο πόνος, του κόσμου αδερφός. | Να βρουνε γωνιά ν' ακουμπήσουν, | σκαμνί για να κάτσει ο τυφλός | κι εκεί καθώς θα μιλάμε | θα 'ρθει συντροφιά κι ο Χριστός. (Τάσος Λειβαδίτης)

ΤΗΝ ΠΟΡΤΑ ΑΝΟΙΓΩ ΤΟ ΒΡΑΔΥ - ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

<https://www.youtube.com/watch?v=BfyrN9uWEpA>

* * *

II. Ο Ιησούς Χριστός στην Καινή Διαθήκη

1. Ο Μεσσίας που ανήγγειλαν οι Προφήτες: Το κήρυγμα στη Ναζαρέτ (Λκ 4, 14-21. Ησ 11, 1-10)
2. Ο μοναδικός διδάσκαλος (Λκ 11, 27. 19, 48. Μκ 1, 22. 4, 33 και Επί του Όρους Ομιλία: Μτ 5-7)
3. Φανερώνει τον Θεό ως Πατέρα που συγχωρεί τα παιδιά του: Η παραβολή του σπλαχνικού Πατέρα (Λκ 15, 11-32)
4. Δίπλα σε όλους χωρίς καμιά διάκριση: Η παραβολή του σπλαχνικού Σαμαρείτη (Λκ 10, 25-37)
5. Αποδέχεται και συνομιλεί χωρίς διακρίσεις με άντρες και γυναίκες: Διάλογος με τη Σαμαρείτισσα (Ιω 4, 1-42)
6. Συγχωρεί «αμαρτωλούς» που έχουν ανοιχτή καρδιά: Η περίπτωση της μοιχαλίδας και του Ζακχαίου (Ιω 8, 3-11. Λκ 19, 1-10)
7. Χορταίνει τη σωματική και πνευματική πείνα των ανθρώπων: Ο χορτασμός των πεντακισχιλίων (Ιω 6, 1-15)
8. Ανοίγει τα μάτια των ανθρώπων: Η θεραπεία του εκ γενετής τυφλού (Ιω 9)
9. Ελευθερώνει τους ανθρώπους από την τυπική τήρηση του Νόμου με την εντολή της αγάπης: Η θεραπεία του ανθρώπου με παράλυτο χέρι (Μκ 3, 1-6)
10. Κηρύττει μια κοινωνία δικαιοσύνης και ταυτίζεται με τους αδυνάτους: Παραβολή της Κρίσης (Μτ 25, 31-45)
11. Συγχωρεί και αγαπά όλους το ίδιο, ακόμη και τους σταυρωτές του (Λκ 23, 34)
12. Κρίνει αυστηρά την υποκρισία και τη σκληροκαρδία: «Ουαί υμίν γραμματείς και φαρισαίοι υποκριταί» (Μτ 23, 13-33)
13. Πάσχει, πεθαίνει και ανασταίνεται (Μκ 15, 21 - 16, 8)
14. Ο Σωτήρας του κόσμου: «Εν τω κόσμω θλίψιν έξετε, αλλά θαρσείτε, εγώ νενίκηκα τον κόσμον» (Ιω 16, 33)
15. Ο Ιησούς «σημείον αντιλεγόμενον» (Μτ 16, 13)

Ο Μεσσίας που ανήγγειλαν οι Προφήτες: Το κήρυγμα στη Ναζαρέτ

Ο Ιησούς επέστρεψε γεμάτος με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος στη Γαλιλαία και η φήμη του διαδόθηκε σε όλα τα περίχωρα. Δίδασκε στις συναγωγές τους και τον υμνούσαν όλοι. Ύστερα ήρθε στη Ναζαρέτ, όπου είχε μεγαλώσει. Το Σάββατο πήγε όπως συνήθιζε, στη συναγωγή και σηκώθηκε να διαβάσει τις Γραφές. Του έδωσαν το χειρόγραφο με τα λόγια του προφήτη Ησαΐα. Ο Ιησούς το ξετύλιξε και βρήκε το σημείο όπου ήταν γραμμένο το εξής: Το Πνεύμα του Κυρίου με κατέχει, γιατί ο Κύριος με έχρισε και μ' έστειλε ν' αναγγείλω το χαρμόσυνο μήνυμα στους φτωχούς, να θεραπεύσω τους συντριμμένους ψυχικά· στους αιχμαλώτους να κηρύξω λευτεριά και στους τυφλούς ότι θα βρουν το φως τους να φέρω λευτεριά στους τσακισμένους, να αναγγείλω του καιρού τον ερχομό, που ο Κύριος θα φέρει τη σωτηρία στον λαό του. Ύστερα τύλιξε το χειρόγραφο, το έδωσε στον υπηρέτη και

κάθισε. Τα μάτια όλων στη συναγωγή ήταν προσηλωμένα πάνω του. Άρχισε τότε να τους λέει: «Σήμερα βρίσκει την εκπλήρωσή της η προφητεία που μόλις ακούσατε».

Λκ 4, 14-21

Ένα κλωνάρι θα φυτρώσει απ' τον κορμό του Ιησού κι ένα κλαδί θα ξεπροβάλλει από τις ρίζες του. Πάνω του θ' αναπαύεται το Πνεύμα του Κυρίου το πνεύμα αυτό θα του δίνει σοφία και σύνεση, την ικανότητα ν' αποφασίζει τη δύναμη να εκτελεί, τη γνώση του Κυρίου, το σεβασμό στον Κύριο. Η πιο μεγάλη του ευχαρίστηση θά' ναι να σέβεται τον Κύριο. Τίποτα δε θα κρίνει απ' τα φαινόμενα ούτε θ' αποφασίζει απ' τα λεγόμενα. Αλλά θα κρίνει με δικαιοσύνη του φτωχούς και θα υπερασπίζεται μ' ευθύτητα τους ταπεινούς της χώρας. Χάρη στις αυστηρές του εντολές στη χώρα θα κρατά την τάξη και με την κρίση του θα θανατώνονται οι ασεβείς. Η δικαιοσύνη κι η πιστότητα θά' ναι γι' αυτόν σαν το ζωνάρι που τυλίγει τη μέση του. Τότε θα κάθεται ο λύκος παρέα με το αρνί και θα κοιμάται ο πάνθηρας με το κατσίκι αντάμα. Το μοσχαράκι και λιονταρόπουλο θα βόσκουνε μαζί κι ένα μικρό παιδί θα τα οδηγάει. Η αγελάδα κι η αρκούδα την ίδια θά' χουνε βοσκή και τα μικρά τους το ίδιο το λημέρι· το λιοντάρι θα τρέφεται καθώς το βόδι με άχυρο. Το βρέφος άφοβα θα παίζει στη φωλιά της έχιδνας, το νήπιο που μόλις αποκόπηκε από της μάνας του το γάλα θ' απλώνει το χεράκι του στις κόμπρας τη σπηλιά. Κανένας δε θα προσενεί στον άλλον βλάβη ούτε κακό πουθενά σ' όρος το άγιο του Θεού, γιατί η γνώση του Κυρίου τη χώρα θα σκεπάζει όπως σκεπάζουν τα νερά τη θάλασσα. Σαν έρθει εκείνη η μέρα, το βλαστάρι από τη ρίζα του Ιησού εκεί θα στέκεται για τους λαούς σημαία. Τα έθνη θα 'ρχονται να του ζητάνε συμβουλή και κατοικία του θα είν' η δόξα του Κυρίου.

Ησ 11, 1-10

Ο μοναδικός διδάσκαλος

Ενώ έλεγε αυτά ο Ιησούς, κάποια γυναίκα από το πλήθος έβγαλε δυνατή φωνή και του είπε : «Χαρά στη μάνα που σε γέννησε και σε θήλασε!»

Λκ 11, 27

Δεν έβρισκαν όμως τον τρόπο, γιατί όλος ο λαός, όταν τον άκουγε, κρεμόταν από τα χείλη του.

Λκ 19, 48

Έμεναν κατάπληκτοι οι άνθρωποι από τη διδασκαλία του, γιατί τους δίδασκε με αυθεντία κι όχι όπως δίδασκαν οι γραμματείς.

Μκ 1, 22

Και με πολλές παρόμοιες παραβολές τούς κήρυττε το μήνυμά του, σύμφωνα με τη δυνατότητα που είχαν να καταλαβαίνουν.

Επί του Όρους Ομιλία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Όταν ο Ιησούς είδε τα πλήθη ανέβηκε στο όρος, κάθισε, και οι μαθητές του ήλθαν κοντά του. Τότε εκείνος άρχισε να τους διδάσκει με αυτά τα λόγια:

Οι Μακαρισμοί

Μακάριοι όσοι νιώθουν τον εαυτό τους φτωχό μπροστά στο Θεό, γιατί δική τους είναι η βασιλεία του Θεού. Μακάριοι όσοι θλίβονται για τις αμαρτίες τους και το κακό που κυριαρχεί στον κόσμο, γιατί αυτοί θα παρηγορηθούν από τον Θεό. Μακάριοι όσοι φέρονται με πραότητα, γιατί αυτοί θα κληρονομήσουν τη γη της επαγγελίας. Μακάριοι όσοι πεινούν και διψούν για την επικράτηση του θελήματος του Θεού, γιατί ο Θεός θα ικανοποιήσει την επιθυμία τους. Μακάριοι όσοι δείχνουν έλεος στους άλλους, γιατί σ' αυτούς θα δείξει ο Θεός το έλεός του. Μακάριοι όσοι έχουν καθαρή καρδιά, γιατί αυτοί θα δουν το πρόσωπο του Θεού. Μακάριοι όσοι φέρνουν την ειρήνη στους ανθρώπους, γιατί αυτοί θα ονομαστούν παιδιά του Θεού. Μακάριοι όσοι διώκονται για την επικράτηση του θελήματος του Θεού, γιατί σ' αυτούς ανήκει η βασιλεία του Θεού. Μακάριοι είστε όταν σας χλευάσουν και σας καταδιώξουν και σας κακολογήσουν με κάθε ψεύτικη κατηγορία εξαιτίας μου. Να αισθάνεστε χαρά και αγαλλίαση, γιατί θ' ανταμειφθείτε με το παραπάνω. Έτσι καταδίωξαν και τους προφήτες πριν από σας.

Οι μαθητές αλάτι και το φως του κόσμου

Ό,τι είναι το αλάτι για την τροφή, είστε και εσείς για τον κόσμο. Αν το αλάτι χάσει την αρμύρα του, πώς θα την ξαναποκτήσει; Δε χρησιμεύει πια σε τίποτε· το πετούν έξω στο δρόμο και το πατούν οι άνθρωποι.. Εσείς είστε το φως για τον κόσμο· μια πόλη χτισμένη ψηλά στο βουνό δεν μπορεί να κρυφτεί. Οι άνθρωποι, όταν ανάψουν το λυχνάρι, δεν το βάζουν κάτω από το δοχείο με το οποίο μετρούν το σάρι, αλλά το τοποθετούν στο λυχνοστάτη, για να φωτίζει όλους τους ανθρώπους του σπιτιού. Έτσι να λάμπει και το δικό σας φως μπροστά στους ανθρώπους, για να δουν τα καλά σας έργα και να δοξολογήσουν τον ουράνιο Πατέρα σας.

Ο Ιησούς και ο νόμος

Μη νομίσετε πως ήρθα για να καταργήσω το νόμο ή τους προφήτες. Δεν ήρθα για να τα καταργήσω, αλλά για να τα πραγματοποιήσω. Σας διαβεβαιώνω πως όσο υπάρχει ο κόσμος, έως τη συντέλειά του, δε θα πάψει να ισχύει ούτε ένα γιώτα ή μία οξεία από το νόμο. Όποιος, λοιπόν, καταργήσει ακόμα και μία από τις πιο μικρές εντολές αυτού του νόμου και διδάξει έτσι τους άλλους, θα θεωρηθεί ελάχιστος στη βασιλεία του Θεού. Ενώ όποιος τις τηρήσει όλες και διδάξει έτσι και τους άλλους, αυτός θα θεωρηθεί μέγας στη βασιλεία του Θεού. Γι' αυτό να έχετε υπόψη σας ότι, αν η ευσέβειά σας δεν ξεπεράσει την ευσέβεια των γραμματέων και των Φαρισαίων, δε θα μπείτε στη βασιλεία του Θεού. Έχετε ακούσει την εντολή που δόθηκε παλιά στους προγόνους: "να μην κάνεις φόνο, κι όποιος κάνει φόνο πρέπει να καταδικαστεί από το τοπικό δικαστήριο". Εγώ όμως σας λέω πως ακόμα κι όποιος οργίζεται εναντίον του αδελφού του χωρίς λόγο, πρέπει να καταδικαστεί από το τοπικό δικαστήριο. Κι όποιος πει τον αδελφό του "ρακά", δηλαδή "ανόητε", πρέπει να καταδικαστεί από το μεγάλο συνέδριο. Κι όποιος τον πει "μωρέ", δηλαδή "ηλίθιε", πρέπει να καταδικαστεί στη φωτιά της κόλασης. Γι' αυτό, όταν προσφέρεις το δώρο σου στο ναό κι εκεί θυμηθείς πως ο αδελφός σου έχει κάτι έναντίον σου,

άφησε εκεί, μπροστά στο θυσιαστήριο του ναού, το δώρο σου, και πήγαινε να συμφιλιωθείς πρώτα με τον αδελφό σου, και ύστερα έλα να προσφέρεις το δώρο σου. Κοίταξε να συμβιβαστείς γρήγορα με τον αντίδικό σου, όσο ακόμα βρίσκεστε στο δρόμο προς το δικαστήριο· γιατί ύστερα ο αντίδικος θα σε παραδώσει στο δικαστή, κι ο δικαστής θα σε παραδώσει στο δεσμοφύλακα, κι αυτός θα σε κλείσει στη φυλακή. Σε διαβεβαιώνω πως δε θα μπορέσεις να βγεις από κει, πριν ξεπληρώσεις και το τελευταίο δίλεπτο.

Η μοιχεία

Ακούσατε επίσης πως δόθηκε στους προγόνους η εντολή: "μη μοιχεύσεις". Εγώ όμως σας λέω πως όποιος βλέπει μια γυναίκα με πονηρή επιθυμία, έχει κίολας διαπράξει μέσα του μοιχεία μ' αυτήν. Κι αν κάτι τόσο σπουδαίο σαν το δεξί σου μάτι σε σκανδαλίζει, βγάλ' το και πέταξέ το· γιατί σε συμφέρει να χάσεις ένα μέλος σου, παρά να ριχτεί όλο το σώμα σου στην κόλαση. Κι αν κάτι τόσο σπουδαίο σαν το δεξί σου χέρι σε σκανδαλίζει, κόψε το και πέταξέ το· γιατί σε συμφέρει να χάσεις ένα μέλος σου, παρά να ριχτεί όλο το σώμα σου στην κόλαση.

Το διαζύγιο

Δόθηκε ακόμα η εντολή: "όποιος χωρίσει τη γυναίκα του, να της δώσει έγγραφο διαζυγίου". Εγώ όμως σας λέω πως όποιος χωρίσει τη γυναίκα του για οποιονδήποτε λόγο, εκτός από πορνεία, την οδηγεί στη μοιχεία· αλλά κι όποιος παντρευτεί χωρισμένη διαπράττει μοιχεία.

Ο όρκος

Έχετε επίσης ακούσει την εντολή που δόθηκε παλιά στους προγόνους: "να μη γίνεις επίορκος, αλλά να τηρήσεις τους όρκους που έδωσες στο όνομα του Κυρίου". Εγώ όμως σας λέω να μην ορκίζεστε καθόλου· ούτε στον ουρανό, γιατί είναι ο θρόνος του Θεού, ούτε στη γη, γιατί είναι το σκαμνί όπου πατούν τα πόδια του· ούτε στα Ιεροσόλυμα, γιατί είναι η πόλη του Θεού, το μεγάλο βασιλιά· αλλά ούτε στο κεφάλι σου να ορκιστείς, γιατί δεν μπορείς να κάνεις ούτε μία τρίχα του άσπρη ή μαύρη. Το "ναι" σας να είναι ναι και το "όχι" σας να είναι όχι· κάθε τι πέρα απ' αυτά, προέρχεται από τον πονηρό.

Η ανταπόδοση

Έχετε επίσης ακούσει πως δόθηκε η εντολή: "να ανταποδίδεις μάτι για μάτι και δόντι για δόντι". Εγώ όμως σας λέω να μην αντιστέκεστε στον κακό άνθρωπο· αλλά αν κάποιος σε χτυπήσει στο δεξί μάγουλο, γύρισέ του και το άλλο. Κι αν κάποιος θέλει να σε πάει στο δικαστήριο για να σου πάρει το πουκάμισο, άφησέ του και το πανωφόρι. Κι αν σε πάρει κάποιος αγγαρεία για ένα μίλι, πήγαινε μαζί του δύο. Σ' εκείνον που σου ζητάει κάτι, να του δίνεις, κι αν κάποιος θέλει να του δανείσεις κάτι, μην του το αρνηθείς.

Η αγάπη για τον πλησίον

Έχετε ακούσει πως δόθηκε η εντολή: "ν' αγαπήσεις τον πλησίον σου και να μισήσεις τον εχθρό σου". Εγώ όμως σας λέω: Να αγαπάτε τους εχθρούς σας, δίνετε ευχές σε αυτούς που σας δίνουν κατάρες, ευεργετείτε αυτούς που σας μισούν, και προσεύχεστε γι' αυτούς που σας κακομεταχειρίζονται και σας καταδιώκουν, για να γίνετε παιδιά του ουράνιου Πατέρα σας, γιατί αυτός ανατέλλει τον ήλιο του για κακούς και καλούς και στέλνει τη βροχή σε δικαίους και αδίκους. Γιατί, αν αγαπήσετε μόνο όσους σας αγαπούν, ποια αμοιβή περιμένετε από το Θεό; Το ίδιο δεν κάνουν και οι τελώνες; Κι αν χαιρετάτε μόνο τους φίλους σας, τι παραπάνω

κάνετε από τους άλλους; Μήπως και οι τελώνες το ίδιο δεν κάνουν; Να γίνετε, λοιπόν, εσείς τέλειοι, όπως τέλειος είναι και ο Πατέρας σας ο ουράνιος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Η αληθινή ελεημοσύνη

Να προσέχετε την ελεημοσύνη σας, να μη γίνεται μπροστά στους ανθρώπους, για να σας επιδοκιμάσουν. Αλλιώς, μην περιμένετε ανταμοιβή από τον ουράνιο Πατέρα σας. Έτσι, όταν κάνεις ελεημοσύνη, μην το διατυμπανίσεις, όπως κάνουν οι υποκριτές στις συναγωγές και στους δρόμους, για να τους τιμήσουν οι άνθρωποι· σας διαβεβαιώνω πως αυτή η τιμή είναι όλη κι όλη η ανταμοιβή τους. Εσύ, αντίθετα, όταν δίνεις ελεημοσύνη, ας μην ξέρει ούτε το αριστερό σου χέρι τι κάνει το δεξί σου, για να 'ναι αληθινά κρυφή η ελεημοσύνη σου. Κι ο Πατέρας σου, που βλέπει τις κρυφές πράξεις, θα σε ανταμείψει φανερά.

Η αληθινή προσευχή

Κι όταν προσεύχεστε, να μην είστε σαν τους υποκριτές, που τους αρέσει να στέκονται και να προσεύχονται στις συναγωγές και στα σταυροδρόμια, για να κάνουν καλή εντύπωση στους ανθρώπους· σας διαβεβαιώνω πως αυτή είναι όλη κι όλη η ανταμοιβή τους. Εσύ, αντίθετα, όταν προσεύχεσαι, πήγαινε στο πιο απόμερο δωμάτιο του σπιτιού σου, κλείσε την πόρτα σου και προσευχήσου εκεί κρυφά στον Πατέρα σου· κι ο Πατέρας σου, που βλέπει τις κρυφές πράξεις, θα σε ανταμείψει φανερά. Όταν προσεύχεστε, μη φλυαρείτε όπως οι ειδωλολάτρες, που νομίζουν ότι με την πολυλογία τους θα εισακουστούν. Να μη γίνετε όμοιοι με αυτούς· γιατί ο Πατέρας σας ξέρει από τι έχετε ανάγκη, προτού ακόμη του το ζητήσετε.

Η Κυριακή Προσευχή

Εσείς, λοιπόν, έτσι να προσεύχεστε:

Πατέρα μας, που βρίσκεσαι στους ουραμούς,
κάνε να σε δοξάσουν όλοι ως Θεό,
να έρθει η βασιλεία σου.

να γίνει το θέλημά σου και από τους ανθρώπους
όπως γίνεται από τις ουράνιες δυνάμεις.

Δώσε μας σήμερα τον απαραίτητο για τη ζωή μας άρτο.

Και χάρισέ μας τα χρέη των αμαρτιών μας,

όπως κι εμείς τα χαρίζουμε στους δικούς μας οφειλέτες.

Και μη μας αφήσεις να πέσουμε σε πειρασμό,

αλλά γλίτωσέ μας από τον πονηρό.

Γιατί σε σένα ανήκει παντοτινά η βασιλεία, η δύναμη και η δόξα. Αμήν.

Η προϋπόθεση της θεϊκής συγνώμης

Γιατί, αν συγχωρήσετε τους ανθρώπους για τα παραπτώματά τους, θα σας συγχωρήσει κι εσάς ο ουράνιος Πατέρας σας. Αν όμως δε συγχωρήσετε στους ανθρώπους τα παραπτώματά τους, ούτε κι ο Πατέρας σας θα συγχωρήσει τα δικά σας παραπτώματα.

Η αληθινή νηστεία

Όταν νηστεύετε, να μη γίνεστε σκυθρωποί, όπως οι υποκριτές που παραμορφώνουν την όψη τους για να δείξουν στους ανθρώπους πως νηστεύουν. Σας διαβεβαιώνω πως έτσι έχουν κιόλας λάβει την ανταμοιβή τους. Εσύ, αντίθετα, όταν νηστεύεις, περιποιήσου τα μαλλιά σου και νίψε το πρόσωπό σου, για να μη φανεί στους ανθρώπους η νηστεία σου, αλλά στον Πατέρα σου, που βλέπει τις κρυφές πράξεις· και ο Πατέρας σου, που βλέπει τις κρυφές πράξεις, θα σου το ανταποδώσει φανερά.

Ο αληθινός θησαυρός

Μη μαζεύετε θησαυρούς πάνω στη γη, όπου τους αφανίζει ο σκόρος και η σκουριά, κι όπου οι κλέφτες κάνουν διαρρήξεις και τους κλέβουν. Αντίθετα, να μαζεύετε θησαυρούς στον ουρανό, όπου δεν τους αφανίζουν ούτε ο σκόρος ούτε η σκουριά, κι όπου οι κλέφτες δεν κάνουν διαρρήξεις και δεν τους κλέβουν. Γιατί όπου είναι ο θησαυρός σας εκεί θα είναι και η καρδιά σας.

Το λυχνάρι του σώματος

Το λυχνάρι του σώματος είναι τα μάτια. Αν λοιπόν τα μάτια σου είναι γερά, όλο το σώμα σου θα είναι στο φως. Αν όμως τα μάτια σου είναι χαλασμένα, όλο το σώμα σου θα είναι στο σκοτάδι. Κι αν το φως που έχεις, μεταβληθεί σε σκοτάδι, σκέψου πόσο θα ναι το σκοτάδι!

Θεός και χρήμα

Κανείς δεν μπορεί να είναι δούλος σε δύο κυρίους· γιατί ή θα μισήσει τον ένα και θα αγαπήσει τον άλλο, ή θα στηριχθεί στον ένα και θα περιφρονήσει τον άλλο. Δεν μπορείτε να είστε δούλοι και στο Θεό και στο χρήμα.

Το άγχος για τη ζωή

Γι' αυτό, λοιπόν, σας λέω: Μη μεριμνάτε για τη ζωή σας, τι θα φάτε και τι θα πιείτε ούτε για το σώμα σας, τι θα ντυθείτε. Η ζωή δεν είναι σπουδαιότερη από την τροφή; Και το σώμα δεν είναι σπουδαιότερο από το ντύσιμο; Κοιτάξτε τα πουλιά που δε σπέρνουν ούτε θερίζουν ούτε συνάζουν αγαθά σε αποθήκες, κι όμως ο ουράνιος Πατέρας σας τα τρέφει· εσείς δεν αξίζετε πολύ περισσότερο απ' αυτά; Κι έπειτα, ποιος από σας μπορεί με το άγχος του να προσθέσει έναν πήχυ στο ανάστημά του; Και γιατί τόσο άγχος για το ντύσιμό σας; Ας σας διδάξουν τα αγριόκρινα πώς μεγαλώνουν· δεν κοπιάζουν ούτε γνέθουν· κι όμως σας βεβαιώνω πως ούτε ο Σολομών σε όλη του τη μεγαλοπρέπεια δεν ντυνόταν όπως ένα από αυτά. Αν όμως ο Θεός ντύνει έτσι το αγριόχορτο, που σήμερα υπάρχει κι αύριο θα το ρίξουν στη φωτιά, δε θα φροντίσει πολύ περισσότερο για σας, ολιγόπιστοι; Μην έχετε, λοιπόν, άγχος και μην αρχίσετε να λέτε: "τι θα φάμε;" ή "τι θα πιούμε;" ή "τι θα ντυθούμε;" γιατί για όλα αυτά αγωνιούν όσοι δεν εμπιστεύονται το Θεό· όμως ο ουράνιος Πατέρας σας ξέρει καλά ότι έχετε ανάγκη απ' όλα αυτά. Γι' αυτό πρώτα απ' όλα να επιζητείτε τη βασιλεία του Θεού και την επικράτηση του θελήματός του, κι όλα αυτά θα ακολουθήσουν. Μην αγωνιάτε, λοιπόν, για το αύριο, γιατί η αυριανή μέρα θα έχει τις δικές της φροντίδες. Φτάνουν οι έγνοιες της κάθε μέρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Η κατάκριση

Μην κρίνετε τους συνανθρώπους σας, για να μη σας κρίνει κι εσάς ο Θεός. Με το κριτήριο που κρίνετε θα κριθείτε, και με το μέτρο που μετράτε θα μετρηθείτε. Πώς μπορείς και βλέπεις το σκουπιδάκι στο μάτι του αδελφού σου και δε νιώθεις ολόκληρο δοκάρι στο δικό σου μάτι; Ή πώς θα πεις στον αδελφό σου "άφησέ με να σου βγάλω το σκουπιδάκι από το μάτι σου", όταν έχεις ολόκληρο δοκάρι στο δικό σου μάτι; Υποκριτή! Βγάλε πρώτα από το μάτι σου το δοκάρι, και τότε θα δεις καθαρά και θα μπορέσεις να βγάλεις το σκουπιδάκι από το μάτι του αδελφού σου.

Τα μαργαριτάρια στους χοίρους

Μη δώσετε τα άγια πράγματα στους σκύλους ούτε να πετάξετε τα μαργαριτάρια στους χοίρους, γιατί αλλιώς, οι χοίροι θα τα καταπατήσουν με τα πόδια τους κι οι σκύλοι θα στραφούν εναντίον σας και θα σας καταξεσκίσουν.

Η ικανοποίηση των αιτημάτων της προσευχής

Ζητάτε και θα σας δοθεί, ψάχνετε και θα βρείτε, χτυπάτε την πόρτα και θα σας ανοιχτεί. Γιατί όποιος ζητάει λαβαίνει και όποιος ψάχνει βρίσκει και όποιος χτυπά του ανοίγεται. Μα και ποιος από σας αν του ζητήσει το παιδί του ψωμί, θα του δώσει λιθάρι; Ή, αν του ζητήσει ψάρι, θα του δώσει φίδι; Αφού, λοιπόν, εσείς, παρόλο που είστε αμαρτωλοί, ξέρετε να δίνετε στα παιδιά σας καλά πράγματα, πολύ περισσότερο ο ουράνιος Πατέρας σας θα δώσει αγαθά σε όσους του τα ζητούν.

Ο χρυσός κανόνας

Όλα όσα θέλετε να σας κάνουν οι άλλοι άνθρωποι, αυτά να τους κάνετε κι εσείς· σε αυτό συνοψίζονται ο νόμος και οι προφήτες.

Η στενή πύλη και η δύσκολη οδός

Μπειτε από τη στενή πύλη· γιατί είναι πλατιά η πύλη και ευρύχωρη η οδός που οδηγεί στο χαμό, και πολλοί μπαίνουν από αυτήν. Είναι στενή η πύλη και γεμάτη δυσκολίες η οδός που οδηγεί στη ζωή, και λίγοι είναι εκείνοι που τη βρίσκουν.

Οι ψευδοπροφήτες

Φυλαχτείτε από τους ψευδοπροφήτες, που σας έρχονται ντυμένοι σαν πρόβατα, από μέσα τους όμως είναι λύκοι αρπακτικοί. Θα τους καταλάβετε από τα έργα τους. Μήπως μαζεύουν από τ' αγκάθια σταφύλια ή από τα τριβόλια σύκα; Ένα καλό δέντρο κάνει καλούς καρπούς, ενώ το άχρηστο δέντρο κάνει άχρηστους καρπούς. Δεν μπορεί το καλό δέντρο να κάνει άχρηστους καρπούς ούτε το άχρηστο δέντρο να κάνει καλούς καρπούς. Κι όποιο δέντρο δεν κάνει καλούς καρπούς, το κόβουν και το ρίχνουν στη φωτιά. Θα τους καταλάβετε, λοιπόν, από τους καρπούς των.

Ο αληθινός μαθητής

Στη βασιλεία του Θεού δε θα μπει όποιος μου λέει "Κύριε, Κύριε", αλλά όποιος κάνει το θέλημα του ουράνιου Πατέρα μου. Την ημέρα της κρίσεως πολλοί θα μου πουν: "Κύριε, Κύριε, δεν προφητέψαμε στο όνομά σου; Δε διώξαμε δαιμόνια στο όνομά σου; Δεν κάναμε τόσα θαύματα στο όνομά σου;" Και τότε θα τους πω και εγώ: "ποτέ δεν σας ήξερα. Φύγετε μακριά μου, εσείς που αντιστρατεύεστε το νόμο του Θεού".

Η παραβολή για τα δύο σπίτια

Όποιος ακούει αυτά τα λόγια μου και τα τηρεί, αυτόν τον παρομοιάζω με άνθρωπο συνετό, που έχτισε το σπίτι του πάνω σε βράχο. Κι έπεσε βροχή και πλημμύρισαν τα ποτάμια και φύσηξαν οι άνεμοι κι έπεσαν ορμητικά πάνω σε αυτό το σπίτι και δεν γκρεμίστηκε, γιατί είχε θεμελιωθεί πάνω στο βράχο. Κι όποιος ακούει αυτά τα λόγια μου, μα δεν τα τηρεί στην πράξη, θα μοιάσει με άνθρωπο άμυαλο, που έχτισε το σπίτι του πάνω στην άμμο. Κι έπεσε βροχή και πλημμύρισαν τα ποτάμια και φύσηξαν οι άνεμοι κι έπεσαν πάνω σε αυτό το σπίτι, και το σπίτι γκρεμίστηκε· και η πτώση του έγινε με πάταγο μεγάλο.

Ο Ιησούς αληθινός δάσκαλος

Όταν τέλειωσε ο Ιησούς με αυτά τα λόγια, ο κόσμος εντυπωσιάστηκε βαθιά από τη διδασκαλία του. Γιατί τους δίδασκε με αυθεντία, και όχι όπως οι γραμματείς.

Μτ 5-7

Φανερώνει τον Θεό ως Πατέρα που συγχωρεί τα παιδιά του: Η παραβολή του σπλαχνικού Πατέρα

Τους είπε επίσης ο Ιησούς : Κάποιος άνθρωπος είχε δύο γιους. Ο μικρότερος απ' αυτούς είπε στον πατέρα του: «πατέρα, δώσε μου το μερίδιο της περιουσίας που μου αναλογεί». Κι εκείνος τους μοίρασε την περιουσία. Ύστερα από λίγες μέρες ο μικρότερος γιος τα μάζεψε όλα κι έφυγε σε χώρα μακρινή. Εκεί σκόρπισε την περιουσία του κάνοντας άσπλη ζωή. Όταν τα ξόδεψε όλα, έτυχε να πέσει μεγάλη πείνα στη χώρα εκείνη, κι άρχισε κι αυτός να στερείται. Πήγε κι έγινε εργάτης σε έναν από τους πολίτες εκείνης της χώρας, ο οποίος τον έστειλε στα χωράφια του να βόσκει χοίρους. Έφτασε στο σημείο να θέλει να χορτάσει με τα ξυλοκέρατα που έτρωγαν οι χοίροι, και κανένας δεν του 'δινε. Τελικά συνήλθε και είπε: Πόσοι εργάτες του πατέρα μου έχουν περίσσιο ψωμί, κι εγώ εδώ πεθαίνω της πείνας! Θα σηκωθώ και θα πάω στον πατέρα μου και θα του πω: πατέρα, αμάρτησα στον Θεό και σ' εσένα· δεν είμαι άξιος πια να λέγομαι γιος σου, κάνε με σαν έναν από τους εργάτες σου». Σηκώθηκε λοιπόν και ξεκίνησε να πάει στον πατέρα του. Ενώ ήταν ακόμη μακριά, τον είδε ο πατέρας του, τον σπλαχνίστηκε, έτρεξε, τον αγκάλιασε σφιχτά και τον καταφιλούσε. Τότε ο γιος του τού είπε: «πατέρα, αμάρτησα στο Θεό και σ' εσένα και δεν αξίζω να λέγομαι παιδί σου». Ο πατέρας όμως γύρισε στους δούλους του και τους είπε: «βγάλτε γρήγορα την καλύτερη στολή και ντύστε τον φορέστε το δαχτυλίδι στο χέρι και δώστε του υποδήματα. Φέρτε το σιτευτό; μοσχάρι και σφάξτε το να φάμε και να ευφρανθούμε, γιατί αυτός ο γιος μου ήταν νεκρός και αναστήθηκε, ήταν χαμένος και βρέθηκε. Έτσι άρχισαν να ευφραίνονται. Ο μεγαλύτερος γιος του βρισκόταν στο χωράφι. Καθώς λοιπόν ερχόταν και πλησίαζε στο σπίτι, άκουσε μουσικές και χορούς. Φώναξε έναν από τους υπηρέτες και ρώτησε να μάθει τι συμβαίνει. Εκείνος του είπε: «γύρισε ο αδερφός σου, κι ο πατέρας σου έσφαξε το σιτευτό μοσχάρι, γιατί του ήρθε πίσω γερός». Αυτός τότε θύμωσε και δεν ήθελε να μπει μέσα. Βγήκε ο πατέρας του και τον παρακαλούσε, εκείνος όμως αποκρίθηκε στον πατέρα του: «εγώ τόσα χρόνια σου δουλεύω και ποτέ δεν παράκουσα διαταγή σου. κι όμως σ' εμένα δεν έδωσες ποτέ ένα κατσίκι για να ευφρανθώ με τους φίλους μου. Όταν όμως ήρθε αυτός ο γιος σου, που κατασπατάλησε την περιουσία σου με πόρνες, έσφαξες για χάρη του το σιτευτό μοσχάρι». Κι ο πατέρας του τού είπε: «παιδί μου, εσύ είσαι πάντοτε μαζί μου και όλα τα δικά μου είναι και δικά σου. Έπρεπε όμως να ευφρανθούμε και να χαρούμε, γιατί ο αδερφός σου αυτός ήταν νεκρός και αναστήθηκε, ήταν χαμένος και βρέθηκε»

Λκ 15, 11-32

Δίπλα σε όλους χωρίς καμιά διάκριση: Η παραβολή του σπλαχνικού Σαμαρείτη

Κάποιος νομοδιδάσκαλος παρουσιάστηκε στον Ιησού και, για να τον φέρει σε δύσκολη θέση, του είπε: «Διδάσκαλε, τι πρέπει να κάνω για να κερδίσω την αιώνια ζωή;» Κι ο Ιησούς του είπε: «Ο Νόμος τι γράφει;» Εκείνος απάντησε: «Ν' αγαπάς τον Κύριο τον Θεό σου με όλη την καρδιά σου και μ' όλη την ψυχή σου, μ' όλη τη δύναμή σου και μ' όλο το νου σου · και τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου». «Πολύ σωστά απάντησες», του είπε ο Ιησούς· «αυτό κάνε και θα ζήσεις». Εκείνος όμως, θέλοντας να δικαιολογήσει τον εαυτό του, είπε στον Ιησού: «Και ποιος είναι ο πλησίον μου;» Πήρε τότε αφορμή ο Ιησούς και είπε: «Κάποιος άνθρωπος, κατεβαίνοντας από τα Ιεροσόλυμα για την Ιεριχώ, έπεσε πάνω σε ληστές. Αυτοί τον

ξεγύμνωσαν, τον τραυμάτισαν κι έφυγαν παρατώντας τον μισοπεθαμένο. Έτυχε να κατεβαίνει από κείνο το δρόμο και κάποιος ιερέας, ο οποίος, παρ' όλο που τον είδε, τον προσπέρασε χωρίς να του δώσει σημασία. Το ίδιο και κάποιος λευίτης, που περνούσε από κείνο το μέρος· κι αυτός, παρ' όλο που τον είδε, τον προσπέρασε χωρίς να του δώσει σημασία.

Κάποιος όμως Σαμαρείτης, που ταξίδευε, ήρθε προς το μέρος του, τον είδε και τον σπλαχνίστηκε. Πήγε κοντά του, άλειψε τις πληγές του με λάδι και κρασί και τις έδεσε καλά. Μάλιστα τον ανέβασε στο δικό του το ζώο, τον οδήγησε στο πανδοχείο και φρόντισε γι' αυτόν. Την άλλη μέρα φεύγοντας έβγαλε κι έδωσε στον πανδοχέα δύο δηνάρια και του είπε: φρόντισέ τον, κι ό,τι παραπάνω ξοδέψεις, εγώ όταν ξαναπεράσω θα σε πληρώσω». Ποιος λοιπόν από αυτούς τους τρεις, κατά τη γνώμη σου, αποδείχτηκε «πλησίον» εκείνου που έπεσε στους ληστές;» Κι εκείνος απάντησε: «Αυτός που τον σπλαχνίστηκε». Τότε ο Ιησούς του είπε: «Πήγαινε, και να κάνεις κι εσύ το ίδιο».

Λκ 10, 25-37

Αποδέχεται και συνομιλεί χωρίς διακρίσεις με άντρες και γυναίκες: Διάλογος με τη Σαμαρείτισσα

Όταν λοιπόν έμαθε ο Κύριος ότι οι Φαρισαίοι πληροφορήθηκαν πως ο Ιησούς αποκτά περισσότερους οπαδούς από τον Ιωάννη και τους βαφτίζει –αν και ο ίδιος ο Ιησούς δε βάφτιζε αλλά οι μαθητές του– άφησε την Ιουδαία κι έφυγε πάλι για τη Γαλιλαία. Έπρεπε όμως να περάσει από τη Σαμάρεια. Έφτασε έτσι σε μια πόλη της Σαμάρειας που λεγόταν Συχάρ, κοντά στο χωράφι που είχε δώσει ο Ιακώβ στο γιο του τον Ιωσήφ. Εκεί βρισκόταν το πηγάδι του Ιακώβ. Ο Ιησούς, κουρασμένος από την πεζοπορία, κάθισε κοντά στο πηγάδι· ήταν γύρω στο μεσημέρι. Οι μαθητές του είχαν πάει στην πόλη ν' αγοράσουν τρόφιμα. Έρχεται τότε μια γυναίκα από τη Σαμάρεια να βγάλει νερό. Ο Ιησούς της λέει: «Δώσ' μου να πιω». Η γυναίκα τού απάντησε: «Εσύ είσαι Ιουδαίος κι εγώ Σαμαρείτισσα. Πώς μπορείς να ζητάς να σου δώσω νερό να πιεις;» – οι Ιουδαίοι αποφεύγουν κάθε επικοινωνία με τους Σαμαρείτες. Ο Ιησούς της απάντησε: «Αν ήξερες τη δωρεά του Θεού και ποιος είναι αυτός που σου λέει “δώσ' μου να πιω”, τότε εσύ θα του ζητούσες τη δωρεά του Θεού, κι εκείνος θα σου έδινε ζωντανό νερό». Του λέει η γυναίκα: «Κύριε, εσύ δεν έχεις ούτε καν κουβά, και το πηγάδι είναι βαθύ· από πού, λοιπόν, το 'χεις το τρεχούμενο νερό; Αυτό το πηγάδι μάς το χάρισε ο προπάτοράς μας ο Ιακώβ· ήπια απ' αυτό ο ίδιος και οι γιοι του και τα ζωντανά του. Μήπως εσύ είσαι ανώτερος απ' αυτόν;» Ο Ιησούς της απάντησε: «Όποιος πίνει απ' αυτό το νερό θα διψάσει πάλι· όποιος όμως πει από το νερό που θα του δώσω εγώ δε θα διψάσει ποτέ, αλλά το νερό που θα του δώσω θα γίνει μέσα του μια πηγή που θ' αναβλύζει νερό ζωής αιώνιας». Του λέει η γυναίκα: «Κύριε, δώσ' μου αυτό το νερό για να μη διψάω, κι ούτε να έρχομαι ως εδώ για να το παίρνω». Τότε ο Ιησούς της είπε: «Πήγαινε να φωνάξεις τον άντρα σου κι έλα εδώ». «Δεν έχω άντρα», απάντησε η γυναίκα. Ο Ιησούς της λέει: «Σωστά είπες, “δεν έχω άντρα”· γιατί πέντε άντρες πήρες κι αυτός που μαζί του τώρα ζεις δεν είναι άντρας σου· αυτό που είπες είναι αλήθεια». Του λέει η γυναίκα: «Κύριε, βλέπω ότι εσύ είσαι προφήτης· οι προπάτορές μας λάτρεψαν το Θεό σ' αυτό το βουνό· εσείς όμως λέτε ότι στα Ιεροσόλυμα βρίσκεται ο

τόπος όπου πρέπει κανείς να τον λατρεύει». «Πίστεψέ με, γυναίκα», της λέει τότε ο Ιησούς, «είναι κοντά ο καιρός που δε θα λατρεύετε τον Πατέρα ούτε σ' αυτό το βουνό ούτε στα Ιεροσόλυμα. Εσείς οι Σαμαρείτες λατρεύετε αυτό που δεν ξέρετε· εμείς όμως λατρεύουμε αυτό που ξέρουμε, γιατί η σωτηρία έρχεται στον κόσμο από τους Ιουδαίους. Είναι όμως κοντά ο καιρός, ήρθε κιόλας, που οι πραγματικοί λατρευτές θα λατρέψουν τον Πατέρα με τη δύναμη του Πνεύματος, που αποκαλύπτει την αλήθεια· γιατί έτσι τους θέλει ο Πατέρας αυτούς που τον λατρεύουν. Ο Θεός είναι πνεύμα. Κι αυτοί που τον λατρεύουν πρέπει να τον λατρεύουν με τη δύναμη του Πνεύματος, που φανερώνει την αλήθεια». Του λέει τότε η γυναίκα: «Ξέρω ότι θα έρθει ο Μεσσίας, δηλαδή ο Χριστός· όταν έρθει εκείνος, θα μας τα εξηγήσει όλα». «Εγώ είμαι», της λέει ο Ιησούς, «εγώ, που σου μιλάω αυτή τη στιγμή». Εκείνη τη στιγμή ήρθαν οι μαθητές του κι απορούσαν που συνομιλούσε με γυναίκα. Βέβαια, κανείς δεν είπε «τι συζητάς;» ή «γιατί μιλάς μαζί της;» Τότε η γυναίκα άφησε τη στάμνα της, πήγε στην πόλη κι άρχισε να λέει στον κόσμο: «Ελάτε να δείτε έναν άνθρωπο που μου είπε όλα όσα έχω κάνει στη ζωή μου· μήπως αυτός είναι ο Μεσσίας;» Βγήκαν, λοιπόν, από την πόλη κι έρχονταν σ' αυτόν. Στο μεταξύ οι μαθητές τον παρακαλούσαν και έλεγαν: «Διδάσκαλε, φάε κάτι». Αυτός όμως τους είπε: «Εγώ έχω να φάω τροφή που εσείς δεν την ξέρετε». Κι οι μαθητές έλεγαν μεταξύ τους: «Μήπως του 'φερε κανείς να φάει;» Αλλά ο Ιησούς τους είπε: «Δικιά μου τροφή είναι να εκτελώ το θέλημα εκείνου που με έστειλε, και να φέρω σε πέρας το έργο του. Εσείς συνηθίζετε να λέτε “τέσσερις μήνες ακόμη, κι έφτασε ο θερισμός”. Εγώ σας λέω: σηκώστε τα μάτια σας και κοιτάξτε τα χωράφια. Ασπροκοπούν από τα στάχυα τα ώριμα, έτοιμα κιόλας για το θερισμό. Ο θεριστής αμείβεται για τη δουλειά του και συνάζει καρπό για την αιώνια ζωή, έτσι ώστε μαζί να χαίρονται κι αυτός που σπέρνει κι αυτός που θερίζει. Γιατί εδώ αληθεύει η παροιμία “άλλος είναι που σπέρνει κι άλλος που θερίζει”. Εγώ σας έστειλα να θερίσετε καρπό που γι' αυτόν εσείς δεν κοπιάσατε· άλλοι μόχθησαν, κι εσείς μπήκατε εκεί να θερίσετε το δικό τους κόπο». Πολλοί από τους Σαμαρείτες εκείνης της πόλης πίστεψαν σ' αυτόν, εξαιτίας της μαρτυρίας της γυναίκας που έλεγε: «Μου είπε όλα όσα έχω κάνει». Όταν λοιπόν οι Σαμαρείτες ήρθαν κοντά του, τον παρακαλούσαν να μείνει μαζί τους· κι έμεινε εκεί δύο μέρες. Έτσι, πίστεψαν πολύ περισσότεροι ακούγοντας τα λόγια του κι έλεγαν στη γυναίκα: «Η πίστη μας δε στηρίζεται πια στα δικά σου λόγια· γιατί εμείς οι ίδιοι τον έχουμε τώρα ακούσει και ξέρουμε πως πραγματικά αυτός είναι ο σωτήρας του κόσμου, ο Χριστός».

Ιω 4, 1-42

Συγχωρεί «αμαρτωλούς» που έχουν ανοιχτή καρδιά: Η περίπτωση της μοιχαλίδας και του Ζακχαίου

Τότε οι δάσκαλοι του νόμου και οι Φαρισαίοι έφεραν μια γυναίκα που την είχαν πιάσει να διαπράττει μοιχεία· την έβαλαν στη μέση και του είπαν: «Διδάσκαλε, αυτή τη γυναίκα την έπιασαν επ' αυτοφώρω να διαπράττει μοιχεία. Ο Μωυσής στο νόμο μάς έχει δώσει εντολή να λιθοβολούμε τέτοιου είδους γυναίκες. εσύ τι γνώμη έχεις;» Αυτό το 'λεγαν για να του στήσουν παγίδα, ώστε να βρουν κάποια κατηγορία εναντίον του. Ο Ιησούς τότε έσκυψε κάτω και με το δάχτυλο έγραφε στο χώμα. Καθώς όμως επέμεναν να τον ρωτούν, σηκώθηκε πάνω και τους είπε:

«Όποιος ανάμεσά σας είναι αναμάρτητος, ας ρίξει πρώτος πέτρα πάνω της». Κι έσκυψε πάλι κάτω κι έγραφε στο χώμα. Αυτοί όμως, όταν άκουσαν την απάντηση, άρχισαν με πρώτους τους γεροντότερους να φεύγουν ένας ένας, μέχρι και τον τελευταίο· κι έμεινε μόνος ο Ιησούς και η γυναίκα στη μέση. Τότε σηκώθηκε όρθιος ο Ιησούς και τη ρώτησε: «Γυναίκα, πού είναι οι κατήγοροί σου; Κανένας δε σε καταδίκασε;» Εκείνη απάντησε: «Κανένας, Κύριε». «Ούτε εγώ σε καταδικάζω», είπε ο Ιησούς· «πήγαινε, κι από 'δω και πέρα μην αμαρτάνεις πια».

Ιω 8, 3-11

Ο Ιησούς μπήκε στην Ιεριχώ και περνούσε μέσα από την πόλη. Εκεί υπήρχε κάποιος, που το όνομά του ήταν Ζακχαίος. Ήταν αρχιτελώνης και πλούσιος. Προσπαθούσε να δει ποιος είναι ο Ιησούς· δεν μπορούσε όμως εξαιτίας του πλήθους και γιατί ήταν μικρόσωμος. Έτρεξε λοιπόν μπροστά πριν από το πλήθος κι ανέβηκε σε μια συκομουριά για να τον δει, γιατί θα περνούσε από 'κει. Όταν έφτασε ο Ιησούς στο σημείο εκείνο, κοίταξε προς τα πάνω, τον είδε και του είπε: «Ζακχαίε, κατέβα γρήγορα, γιατί σήμερα πρέπει να μείνω στο σπίτι σου». Εκείνος κατέβηκε γρήγορα και τον υποδέχτηκε με χαρά. Όλοι όσοι τα είδαν αυτά διαμαρτύρονταν κι έλεγαν ότι πήγε να μείνει στο σπίτι ενός αμαρτωλού. Σηκώθηκε ο Ζακχαίος και είπε στον Κύριο: «Κύριε, υπόσχομαι να δώσω τα μισά από τα υπάρχοντά μου στους φτωχούς και ν' ανταποδώσω στο τετραπλάσιο όσα πήρα με απάτη». Ο Ιησούς, απευθυνόμενος σ' αυτόν, είπε: «Σήμερα αυτή η οικογένεια σώθηκε· γιατί κι αυτός ο τελώνης είναι απόγονος του Αβραάμ. Ο Υιός του Ανθρώπου ήρθε για να αναζητήσει και να σώσει αυτούς που έχουν χάσει το δρόμο τους».

Λκ 19, 1-10

Χορταίνει τη σωματική και πνευματική πείνα των ανθρώπων: Ο χορτασμός των πεντακισχιλίων

Μετά απ' αυτά ο Ιησούς έφυγε για την άλλη όχθη της λίμνης της Γαλιλαίας, που λεγόταν Τιβεριάδα. Τον ακολούθησε πλήθος πολύ, γιατί έβλεπαν τα θαύματα που έκανε θεραπεύοντας τους αρρώστους. Ο Ιησούς τότε ανέβηκε σ' ένα λόφο κι εκεί καθόταν με τους μαθητές του. Πλησίαζε το Πάσχα, η γιορτή των Ιουδαίων. Καθώς σήκωσε τα μάτια ο Ιησούς και είδε ότι πολύς κόσμος ερχόταν προς το μέρος του, λέει στο Φίλιππο: «Από πού μπορούμε ν' αγοράσουμε ψωμί, για να φάνε αυτοί οι άνθρωποι;» Αυτό το είπε για να δει τι θ' απαντούσε ο Φίλιππος, επειδή ο ίδιος ήξερε τι έμελλε να κάνει. Ο Φίλιππος του απάντησε: «Ακόμα και διακόσια δηνάρια να δώσουμε για ψωμιά, δε θα φτάσουν ώστε να πάρει ο καθένας ένα μικρό κομμάτι». Ο Ανδρέας, ένας από τους μαθητές του και αδερφός του Σίμωνα Πέτρου, του λέει: «Είναι εδώ ένα παιδί που έχει πέντε κρίθινα ψωμιά και δύο ψάρια· αλλά τι είναι αυτά για τόσους ανθρώπους;» Τότε είπε ο Ιησούς: «Φροντίστε να καθίσουν οι άνθρωποι κάτω για φαγητό». Το χορτάρι στην περιοχή ήταν πολύ. Κάθισαν λοιπόν κάτω· οι άντρες ήταν περίπου πέντε χιλιάδες. Πήρε τότε ο Ιησούς τα ψωμιά και, αφού είπε ευχαριστήρια προσευχή, τα μοίρασε στους μαθητές και οι μαθητές στον κόσμο που είχε καθίσει κάτω· παρομοίως κι από τα ψάρια έδινε όσο ήθελαν. Κι όταν χόρτασαν, λέει στους μαθητές του: «Μαζέψτε τα κομμάτια που περίσσεψαν, για να μην πάει τίποτε χαμένο». Τα μαζέψαν, λοιπόν, και γέμισαν δώδεκα κοφίνια

με περισσεύματα από τα πέντε κρίθινα ψωμιά, κομμάτια που περίσσεψαν απ' αυτούς που είχαν φάει. Όταν οι άνθρωποι είδαν πως έκανε ένα τέτοιο θαύμα ο Ιησούς, έλεγαν: «Σίγουρα αυτός είναι ο προφήτης που περιμένουμε να έρθει στον κόσμο». Ο Ιησούς όμως, επειδή κατάλαβε πως σκόπευαν να έρθουν να τον αρπάξουν για να τον κάνουν βασιλιά, έφυγε πάλι και πήγε στο βουνό ολομόναχος.

Ιω 6, 1-15

Ανοίγει τα μάτια των ανθρώπων: Η θεραπεία του εκ γενετής τυφλού Η θεραπεία του εκ γενετής τυφλού

Καθώς πήγαινε στο δρόμο του ο Ιησούς, είδε έναν άνθρωπο που είχε γεννηθεί τυφλός. Τον ρώτησαν, λοιπόν, οι μαθητές του: «Διδάσκαλε, ποιος αμάρτησε και γεννήθηκε αυτός τυφλός, ο ίδιος ή οι γονείς του;» Ο Ιησούς απάντησε: «Ούτε αυτός αμάρτησε ούτε οι γονείς του, αλλά γεννήθηκε τυφλός για να φανερωθεί η δύναμη των έργων του Θεού πάνω σ' αυτόν. Όσο διαρκεί η μέρα, πρέπει να εκτελώ τα έργα εκείνου που μ' έστειλε. Έρχεται η νύχτα, οπότε κανένας δεν μπορεί να εργάζεται. Όσο είμαι σ' αυτόν τον κόσμο, είμαι το φως για τον κόσμο». Όταν τα είπε αυτά ο Ιησούς, έφτυσε κάτω, έφτιαξε πηλό από το φτύμα, άλειψε με τον πηλό τα μάτια του ανθρώπου, και του είπε: «Πήγαινε να νιφτείς στην κολυμβήθρα του Σιλωάμ» –που σημαίνει «απεσταλμένος από το Θεό». Ξεκίνησε, λοιπόν, ο άνθρωπος, πήγε και νίφτηκε και, όταν γύρισε πίσω, έβλεπε. Τότε οι γείτονες κι όσοι τον είχαν δει προηγουμένως ότι ήταν τυφλός, έλεγαν: «Αυτός δεν είναι ο άνθρωπος που καθόταν εδώ και ζητιάνευε;» Μερικοί έλεγαν: «Αυτός είναι», ενώ άλλοι έλεγαν: «Όχι, είναι κάποιος που του μοιάζει». Ο ίδιος όμως έλεγε: «Εγώ είμαι». Τότε τον ρωτούσαν: «Πώς, λοιπόν, άνοιξαν τα μάτια σου;» Εκείνος απάντησε: «Ένας άνθρωπος που τον λένε Ιησού έκανε πηλό, μου άλειψε τα μάτια και μου είπε: “πήγαινε στην κολυμβήθρα του Σιλωάμ και νίψου”· πήγα λοιπόν εκεί, νίφτηκα και βρήκα το φως μου». Τον ρώτησαν, λοιπόν: «Πού είναι ο άνθρωπος εκείνος;» «Δεν ξέρω», τους απάντησε. Τον έφεραν τότε στους Φαρισαίους, τον άνθρωπο που ήταν άλλοτε τυφλός. Η μέρα που έφτιαξε ο Ιησούς τον πηλό και του άνοιξε τα μάτια ήταν Σάββατο. Άρχισαν λοιπόν και οι Φαρισαίοι να τον ρωτούν πάλι πώς απέκτησε το φως του. Αυτός τους απάντησε: «Έβαλε πάνω στα μάτια μου πηλό, νίφτηκα και βλέπω». Μερικοί από τους Φαρισαίους έλεγαν: «Αυτός ο άνθρωπος δεν μπορεί να είναι σταλμένος από το Θεό, γιατί δεν τηρεί την αργία του Σαββάτου». Άλλοι όμως έλεγαν: «Πώς μπορεί ένας αμαρτωλός άνθρωπος να κάνει τέτοια σημεία;» Και υπήρχε διχογνωμία ανάμεσά τους. Ρωτούν λοιπόν πάλι τον τυφλό: «Εσύ τι λες γι' αυτόν; πώς εξηγείς ότι σου άνοιξε τα μάτια;» Κι εκείνος τους απάντησε: «Είναι προφήτης». Οι Ιουδαίοι όμως δεν εννοούσαν να πιστέψουν πως αυτός ήταν τυφλός κι απέκτησε το φως του, ώσπου κάλεσαν τους γονείς του ανθρώπου και τους ρώτησαν: «Αυτός είναι ο γιος σας που λέτε ότι γεννήθηκε τυφλός; Πώς, λοιπόν, τώρα βλέπει;» Οι γονείς του τότε αποκρίθηκαν: «Ξέρουμε πως αυτός είναι ο γιος μας κι πως γεννήθηκε τυφλός· πώς όμως τώρα βλέπει, δεν ξέρουμε, ή ποιος του άνοιξε τα μάτια, εμείς δεν ξέρουμε· ρωτήστε τον ίδιο, ενήλικος είναι, αυτός μπορεί να μιλήσει για τον εαυτό του». Αυτά είπαν οι γονείς του, από φόβο προς τους Ιουδαίους. Γιατί οι Ιουδαίοι άρχοντες είχαν κιόλας συμφωνήσει να αφορίζεται από τη συναγωγή όποιος παραδεχτεί πως ο Ιησούς είναι ο Μεσσίας. Γι' αυτό είπαν οι

γονείς του, «ενήλικος είναι, ρωτήστε τον ίδιο». Κάλεσαν, λοιπόν, για δεύτερη φορά τον άνθρωπο που ήταν πριν τυφλός και του είπαν: «Πες την αλήθεια μπροστά στο Θεό· εμείς ξέρουμε ότι ο άνθρωπος αυτός είναι αμαρτωλός». Εκείνος τότε τους απάντησε: «Αν είναι αμαρτωλός, δεν ξέρω· ένα ξέρω: πως, ενώ ήμουν τυφλός, τώρα βλέπω». Τον ρώτησαν τότε: «Τι σου έκανε; Πώς σου άνοιξε τα μάτια;» «Σας το είπα κιόλας», τους αποκρίθηκε, «αλλά δεν πειστήκατε· γιατί θέλετε να το ακούσετε πάλι; Μήπως θέλετε κι εσείς να γίνετε μαθητές του;» Τον περιέλασαν τότε και του είπαν: «Εσύ είσαι μαθητής εκείνου· εμείς είμαστε μαθητές του Μωυσή· εμείς ξέρουμε πως ο Θεός μίλησε στο Μωυσή, ενώ γι' αυτόν δεν ξέρουμε την προέλευσή του». Τότε απάντησε ο άνθρωπος και τους είπε: «Εδώ είναι το παράξενο, πως εσείς δεν ξέρετε από πού είναι ο άνθρωπος, κι όμως αυτός μου άνοιξε τα μάτια. Ξέρουμε πως ο Θεός τούς αμαρτωλούς δεν τους ακούει, αλλά αν κάποιος τον σέβεται και κάνει το θέλημά του, αυτόν τον ακούει. Από τότε που έγινε ο κόσμος δεν ακούστηκε ν' ανοίξει κανείς τα μάτια ενός γεννημένου τυφλού. Αν αυτός δεν ήταν από το Θεό δε θα μπορούσε να κάνει τίποτα». «Εσύ είσαι βουτηγμένος στην αμαρτία από τότε που γεννήθηκες», του αποκρίθηκαν, «και κάνεις εσύ το δάσκαλο σ' εμάς;» Και τον πέταξαν έξω. Ο Ιησούς έμαθε ότι τον πέταξαν έξω και, όταν τον βρήκε, του είπε: «Εσύ πιστεύεις στον Υιό του Θεού;» Εκείνος αποκρίθηκε: «Και ποιος είναι αυτός, κύριε, για να πιστέψω σ' αυτόν;» «Μα τον έχεις κιόλας δει», του είπε ο Ιησούς. «Αυτός που μιλάει τώρα μαζί σου, αυτός είναι». Κι εκείνος είπε: «Πιστεύω Κύριε», και τον προσκύνησε. Τότε ο Ιησούς είπε: «Ήρθα για να φέρω σε κρίση τον κόσμο, έτσι ώστε αυτοί που δε βλέπουν να βρουν το φως τους, κι εκείνοι που βλέπουν ν' αποδειχθούν τυφλοί». Μερικοί Φαρισαίοι που ήταν εκεί μαζί του, άκουσαν τα λόγια αυτά και του είπαν: «Μήπως είμαστε κι εμείς τυφλοί;» «Αν ήσασταν τυφλοί», τους απάντησε ο Ιησούς, «δε θα ήσασταν ένοχοι· αφού όμως τώρα λέτε με βεβαιότητα «εμείς βλέπουμε»· η ενοχή σας παραμένει».

Ιω 9

Ελευθερώνει τους ανθρώπους από την τυπική τήρηση του Νόμου με την εντολή της αγάπης: Η θεραπεία του ανθρώπου με παράλυτο χέρι

Ο Ιησούς μπήκε πάλι στη συναγωγή. Εκεί ήταν ένας άνθρωπος με παράλυτο χέρι. Πρόσεχαν να δουν αν θα τον θεραπεύσει την ημέρα του Σαββάτου, για να τον κατηγορήσουν. Λέει τότε στον άνθρωπο με το παράλυτο χέρι: «Σήκω κι έλα εδώ στη μέση». Και τους ρωτάει: «Επιτρέπει ο νόμος, το Σάββατο να κάνει κανείς καλό ή να κάνει κακό; Να σώσει μια ζωή ή να την αφήσει να χαθεί;» Αυτοί σιωπούσαν. Κι αφού έριξε σ' όλους γύρω του μια ματιά με οργή, λυπημένος πολύ για την πώρωση της καρδιάς τους, λέει στον άνθρωπο: «Τέντωσε το χέρι σου». Κι εκείνος το τέντωσε, κι έγινε καλά το χέρι του σαν το άλλο. Βγήκαν έξω οι Φαρισαίοι κι αμέσως συσκέφθηκαν με τους Ηρωδιανούς και πήραν απόφαση να τον εξοντώσουν.

Μκ 3, 1-6

Κηρύττει μια κοινωνία δικαιοσύνης και ταυτίζεται με τους αδυνάτους: Παραβολή της Κρίσης

«Όταν θα έρθει ο Υιός του Ανθρώπου με όλη τη μεγαλοπρέπεια, και θα τον συνοδεύουν όλοι οι άγιοι άγγελοι, θα καθίσει στο μεγαλόπρεπο θρόνο του. Τότε θα

συναχτούν μπροστά του όλα τα έθνη, και θα τους ξεχωρίσει όπως ξεχωρίζει ο βοσκός τα πρόβατα από τα κατσίκια. Τα πρόβατα θα τα τοποθετήσει στα δεξιά του και τα κατσίκια στ' αριστερά του. Θα πει τότε ο βασιλιάς σ' αυτούς που βρίσκονται δεξιά του: "ελάτε, οι ευλογημένοι απ' τον Πατέρα μου, κληρονομήστε τη βασιλεία που σας έχει ετοιμαστεί απ' την αρχή του κόσμου. Γιατί, πείνασα και μου δώσατε να φάω, δίψασα και μου δώσατε να πιω, ήμουν ξένος και με περιμαζέψατε, γυμνός και με ντύσατε, άρρωστος και μ' επισκεφθήκατε, φυλακισμένος κι ήρθατε να με δείτε". Τότε θα του απαντήσουν οι άνθρωποι του Θεού: "Κύριε, πότε σε είδαμε να πεινάς και σε θρέψαμε ή να διψάς και σου δώσαμε να πιεις; Πότε σε είδαμε ξένον και σε περιμαζέψαμε ή γυμνόν και σε ντύσαμε; Πότε σε είδαμε άρρωστον ή φυλακισμένον κι ήρθαμε να σε δούμε;" Κι ο βασιλιάς θα τους απαντήσει: "σας βεβαιώνω πως αφού τα κάνατε αυτά για έναν από τους άσημους αδερφούς μου, τα κάνατε για μένα".

Ύστερα θα πει και σ' αυτούς που βρίσκονται αριστερά του: "φύγετε από μπροστά μου, καταραμένοι· πηγαίνετε στην αιώνια φωτιά, που έχει ετοιμαστεί για το διάβολο και τους δικούς του. Γιατί, πείνασα και δε μου δώσατε να φάω, δίψασα και δε μου δώσατε να πιω, ήμουν ξένος και δε με περιμαζέψατε, γυμνός και δε με ντύσατε, άρρωστος και φυλακισμένος και δεν ήρθατε να με δείτε". Τότε θα του απαντήσουν κι αυτοί: "Κύριε, πότε σε είδαμε πεινασμένον ή διψασμένον ή ξένον ή γυμνόν ή άρρωστον ή φυλακισμένον και δε σε υπηρετήσαμε;" Και θα τους απαντήσει: "σας βεβαιώνω πως αφού δεν τα κάνατε αυτά για έναν από αυτούς τους άσημους αδερφούς μου, δεν τα κάνατε ούτε για μένα". Κι αυτοί θα πάνε στην αιώνια τιμωρία, ενώ οι δίκαιοι στην αιώνια ζωή».

Μτ 25, 31-45

Συγχωρεί και αγαπά όλους το ίδιο, ακόμη και τους σταυρωτές του

Ο Ιησούς έλεγε: «Πατέρα, συγχώρησέ τους, δεν ξέρουν τι κάνουν». Εκείνοι μοιράστηκαν τα ρούχα του ρίχνοντας κλήρο.

Λκ 23, 34

Κρίνει αυστηρά την υποκρισία και τη σκληροκαρδία: «Θυαί υμίν γραμματεῖς και φαρισαῖοι υποκριταί»

«Αλίμονό σας, γραμματεῖς και Φαρισαῖοι, υποκριτές, γιατί κατατρώντε τις περιουσίες των χηρῶν, κάνετε όμως μεγάλες προσευχές για να φανείτε καλοί· γι' αυτό η τιμωρία σας θα είναι ιδιαίτερα αυστηρή.

Αλίμονό σας, γραμματεῖς και Φαρισαῖοι, υποκριτές, γιατί κλείνετε στους ανθρώπους το δρόμο για τη βασιλεία των ουρανῶν. Ούτε εσεῖς μπαίνετε ούτε το επιτρέπετε σ' όσους θέλουν να μπουν.

Αλίμονό σας, γραμματεῖς και Φαρισαῖοι, υποκριτές, γιατί τριγυρνάτε στη στεριά και στη θάλασσα για να κερδίσετε έναν προσήλυτο· κι όταν τον κερδίσετε, τον κάνετε ν' αξίζει για την κόλαση δυο φορές παραπάνω από σας.

Αλίμονό σας, τυφλοί οδηγοί, που λέτε: "όποιος ορκιστεί στο ναό, ο όρκος του δεν πιάνει, όποιος όμως ορκιστεί στο χρυσάφι του ναού πρέπει να τηρήσει τον όρκο

του”. Μωροί και τυφλοί, τι είναι μεγαλύτερο: το χρυσάφι ή ο ναός που αγιάζει το χρυσάφι; Κι ακόμα λέτε: “όποιος ορκιστεί στο θυσιαστήριο, ο όρκος του δεν πιάνει” όποιος όμως ορκιστεί στο δώρο που είναι πάνω στο θυσιαστήριο πρέπει να τηρήσει τον όρκο του”. Ανόητοι και τυφλοί, τι είναι μεγαλύτερο: το δώρο ή το θυσιαστήριο, που αγιάζει το δώρο; Όποιος λοιπόν ορκίζεται στο θυσιαστήριο, ορκίζεται σ’ αυτό και σ’ ό,τι βρίσκεται πάνω του. Κι όποιος ορκίζεται στο ναό, ορκίζεται σ’ αυτόν και σ’ εκείνον που κατοικεί μέσα. Κι όποιος ορκιστεί στον ουρανό, ορκίζεται στο θρόνο του Θεού και σ’ εκείνον που κάθεται πάνω στο θρόνο.

Αλίμονό σας, γραμματείς και Φαρισαίοι, υποκριτές, γιατί δίνετε στο ναό το ένα δέκατο από το δυόσμο, το άνηθο και το κύμινο, και δεν τηρείτε τις σπουδαιότερες εντολές του νόμου, τη δικαιοσύνη, την ευσπλαχνία και την πιστότητα. Αυτά έπρεπε να κάνετε, χωρίς να παραμελήσετε κι εκείνα. Τυφλοί οδηγοί, που περνάτε από στραγγιστήρι το κουνούπι και καταπίνετε ολόκληρη καμήλα.

Αλίμονό σας, γραμματείς και Φαρισαίοι, υποκριτές, γιατί καθαρίζετε το εξωτερικό του ποτηριού και του πιάτου, το περιεχόμενό τους όμως προέρχεται από αρπαγή και αδικία. Φαρισαίε τυφλέ, καθάρισε πρώτα το εσωτερικό του ποτηριού και του πιάτου, για να έχει αξία και η εξωτερική τους καθαρότητα.

Αλίμονό σας, γραμματείς και Φαρισαίοι, υποκριτές, γιατί μοιάζετε με τάφους ασβεστωμένους, που εξωτερικά φαίνονται ωραίοι, εσωτερικά όμως είναι γεμάτοι κόκαλα νεκρών και κάθε λογής ακαθαρσία. Έτσι κι εσείς, εξωτερικά φαίνεστε ευσεβείς στους ανθρώπους, κι εσωτερικά είστε γεμάτοι υποκρισία και ανομία.

Αλίμονό σας, γραμματείς και Φαρισαίοι, υποκριτές, γιατί χτίζετε τάφους για τους προφήτες και διακοσμείτε τα μνήματα των δικαίων του Ισραήλ, και λέτε: “αν ζούσαμε εμείς στην εποχή των προγόνων μας, δε θα παίρναμε μέρος μαζί τους στο φόνο των προφητών”. Έτσι ομολογείτε πως είστε απόγονοι αυτών που σκότωσαν τους προφήτες. Ολοκληρώστε λοιπόν τώρα εσείς ό,τι άρχισαν οι πατέρες σας. Φίδια, γεννήματα οχιάς, πώς θα ξεφύγετε από την τελική κρίση και την κόλαση;»

Μτ 23, 13-33

Πάσχει, πεθαίνει και ανασταίνεται

Αγγαρεύουν τότε έναν περαστικό που γυρνούσε από το χωράφι του, για να σηκώσει το σταυρό του Ιησού. Ήταν ο Σίμων ο Κυρηναίος, ο πατέρας του Αλέξανδρου και του Ρούφου. Τον φέρνουν στον τόπο που λέγεται Γολγοθάς, και σημαίνει στα ελληνικά «Τόπος Κρανίου». Του έδιναν να πιει κρασί ανακατεμένο με ένα αναισθητικό· ο Ιησούς όμως δεν το δέχτηκε. Τότε τον σταύρωσαν και μοιράστηκαν τα ρούχα του τραβώντας κλήρο για το τι απ’ αυτά θα πάρει ο καθένας. Ήταν η ώρα εννέα το πρωί όταν τον σταύρωσαν. Η αιτία της σταύρωσης ήταν γραμμένη σε μια επιγραφή: «Ο Βασιλιάς των Ιουδαίων». Μαζί του σταύρωσαν δύο ληστές, έναν στα δεξιά του κι έναν στ’ αριστερά του. Κι έτσι εκπληρώθηκε η Γραφή που έλεγε: Συγκαταριθμήθηκε μεταξύ των ανόμων.

Οι περαστικοί κουνούσαν ειρωνικά το κεφάλι τους, και τον έβριζαν: «Α, εσύ που θα γκρέμιζες το ναό και σε τρεις μέρες θα τον οικοδομούσες, σώσε τον εαυτό σου και κατέβα από το σταυρό». Τον κορόιδευαν επίσης και οι αρχιερείς και οι γραμματείς λέγοντας μεταξύ τους: «Άλλους τους έσωσε, τον εαυτό του όμως δεν μπορεί να τον σώσει. Είναι λέει ο Μεσσίας, ο βασιλιάς του Ισραήλ· ας κατέβει τώρα από το

σταυρό, για να δούμε και να πιστέψουμε σ' αυτόν». Τον περιγελούσαν μάλιστα κι αυτοί που ήταν σταυρωμένοι μαζί του.

Όταν η ώρα έφτασε δώδεκα το μεσημέρι, έπεσε σκοτάδι σ' όλη τη γη ως τις τρεις το απόγευμα. Στις τρεις η ώρα κραύγασε ο Ιησούς με δυνατή φωνή: Ελωί, Ελωί λιμά σαβαχθανί; Που σημαίνει: Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί με εγκατέλειψες; Μερικοί απ' τους παρευρισκόμενους τ' άκουσαν και είπαν: «Ακούστε, φωνάζει τον Ηλία». Έτρεξε τότε ένας και βούτηξε ένα σφουγγάρι στο ξίδι, το στερέωσε πάνω σ' ένα καλάμι και του έδωσε να πιει λέγοντας: «Αφήστε να δούμε τώρα αν θα 'ρθει ο Ηλίας να τον κατεβάσει από το σταυρό». Τότε ο Ιησούς έβγαλε μια δυνατή κραυγή και ξεψύχησε. Τότε σκίστηκε το καταπέτασμα του ναού στα δύο, από πάνω ως κάτω. Βλέποντας ο Ρωμαίος εκατόνταρχος που ήταν εκεί, απέναντί του, ότι με τέτοια κραυγή ξεψύχησε, είπε: «Στ' αλήθεια, αυτός ο άνθρωπος ήταν Υιός Θεού». Εκεί βρίσκονταν και μερικές γυναίκες που παρακολουθούσαν από μακριά. Ανάμεσα σ' αυτές και η Μαρία η Μαγδαληνή, η Μαρία η μητέρα του Ιακώβου του νεότερου και του Ιωσή, και η Σαλώμη. Αυτές κι όταν ήταν στη Γαλιλαία τον ακολουθούσαν και τον υπηρετούσαν. Και μαζί μ' αυτές ήταν εκεί και πολλές άλλες γυναίκες, που είχαν ανεβεί μαζί του στα Ιεροσόλυμα.

Ήταν ημέρα Παρασκευή, παραμονή του Σαββάτου· κατά το δειλινό, ο Ιωσήφ, ένα αξιοσέβαστο μέλος του συνεδρίου, που καταγόταν από την Αριμαθαία, που κι αυτός περίμενε τη βασιλεία του Θεού, τόλμησε να πάει στον Πιλάτο και να του ζητήσει το σώμα του Ιησού. Ο Πιλάτος απόρησε που ο Ιησούς είχε κιόλας πεθάνει. Κάλεσε τον εκατόνταρχο και τον ρώτησε αν είχε πεθάνει από ώρα. Κι όταν πήρε την απάντηση από τον εκατόνταρχο, χάρισε το σώμα στον Ιωσήφ. Ο Ιωσήφ αγόρασε ένα σεντόνι, κατέβασε τον Ιησού, τον τύλιξε στο σεντόνι και τον τοποθέτησε σε μνήμα λαξεμένο σε βράχο· κατόπι κύλησε ένα λιθάρι κι έκλεισε την είσοδο του μνήματος. Η Μαρία η Μαγδαληνή και η Μαρία η μητέρα του Ιωσή παρακολουθούσαν πού τον έβαλαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

Όταν πέρασε το Σάββατο, η Μαρία η Μαγδαληνή και η Μαρία η μητέρα του Ιακώβου, και η Σαλώμη, αγόρασαν αρώματα, για να πάνε ν' αλείψουν το σώμα του Ιησού. Και πολύ πρωί την επόμενη μέρα μετά το Σάββατο, μόλις ανέτειλε ο ήλιος, ήρθαν στο μνήμα. Έλεγαν μεταξύ τους: «Ποιος θα μας κυλήσει την πέτρα από την είσοδο του μνήματος;» Γιατί ήταν πάρα πολύ μεγάλη. Μόλις όμως κοίταξαν προς τα 'κει, παρατήρησαν ότι η πέτρα είχε κυλήσει από τον τόπο της.

Μόλις μπήκαν στο μνήμα, είδαν ένα νεαρό με λευκή στολή να κάθεται στα δεξιά, και τρόμαξαν. Αυτός όμως τους είπε: «Μην τρομάζετε. Ψάχνετε για τον Ιησού από τη Ναζαρέτ, το σταυρωμένο. Αναστήθηκε. Δεν είναι εδώ. Να και το μέρος όπου τον είχαν βάλει. Πηγαίνετε τώρα και πείτε στους μαθητές του και στον Πέτρο: “πηγαίνει πριν από σας στην Γαλιλαία και σας περιμένει· εκεί θα τον δείτε, όπως σας το είπε”». Αυτές βγήκαν κι έφυγαν από το μνήμα γεμάτες τρόμο και δέος· και σε κανέναν δεν είπαν τίποτε, γιατί ήταν φοβισμένες.

Μκ 15, 21 - 16, 8

Ο Σωτήρας του κόσμου: «Εν τω κόσμω θλίψιν έξετε, αλλά θαρσεείτε, εγώ νενίκηκα τον κόσμον»

Αυτά σας τα είπα, ώστε ενωμένοι μαζί μου να έχετε ειρήνη. Ο κόσμος θα σας κάνει να υποφέρετε· αλλά εσείς να 'χετε θάρρος, γιατί εγώ τον έχω νικήσει τον κόσμο».

Ιω 16, 33

Ο Ιησούς «σημείον αντιλεγόμενον»

13 Όταν ήρθε ο Ιησούς στα μέρη της Καισάρειας του Φιλίππου, ρώτησε τους μαθητές του: «Ποιος λένε οι άνθρωποι πως είμαι εγώ, ο Υιός του Ανθρώπου;» Κι αυτοί είπαν : 14«Άλλοι λένε πως είναι ο Ιωάννης ο Βαπτιστής, άλλοι ο Ηλίας, άλλοι ο Ιερεμίας ή ένας από τους προφήτες». 15 Τους λέει :«Κι εσείς, ποιος λέτε, πως είμαι;» 16 Απάντησε ο Σίμων Πέτρος και είπε : «Εσύ είσαι ο Μεσσίας, ο Υιός του αληθινού Θεού».

Μτ 16, 13-16

* * *

III. Ο Ιησούς στο Κοράνιο και στις Χαντίθ

i. Κοράνιο

Ο Υιός της Μαρίας (2, 87 και 253. 3,45 και 4.157,171)

Ιησούς και λόγος του Θεού (3, 39, 45 και 4, 71)

Προφήτης (3, 49, 53)

Εσχατολογικός προφήτης (93, 61)

Θαυματουργός (21, 91 και 66, 12)

ii. Χαντίθ

Ο Ιησούς απρόσβλητος από τον πειρασμό τη στιγμή της γέννησής του

i. Κοράνιο

Ο Υιός της Μαρίας (2, 87 και 253. 3,45 και 4.157,171)

...Δώσαμε στον Ιησού, στον γιο της Μαρίας, σημάδια ολοφάνερα της αποστολής του, ενισχύοντάς τον με το άγιο πνεύμα.

Κεφ.2, 87

...Στείλαμε τον Ιησού, τον γιο της Μαρίας, με ολοφάνερα σημάδια, ενισχύοντάς τον με το άγιο πνεύμα.

Κεφ.2, 253

«Μαρία», είπαν οι άγγελοι, «ο Θεός σου αναγγέλλει τον Λόγο Του. Ο Μεσσίας θα ονομαστεί γιος της Μαρίας, ένδοξος στον κόσμο τούτο και στον μελλοντικό, ένας από τον οίκο του Κυρίου.

Κεφ.3,45

Και είπαν : «Εμείς σκοτώσαμε τον Μεσσία Χριστό, τον γιο της Μαρίας, τον απόστολο του Θεού». Όχι, δεν τον σκότωσαν, δεν σταύρωσαν τον ίδιο, αλλά

κάποιον που του έμοιαζε. Όσοι αμφισβήτησαν την άποψη αυτή, παρέμειναν κι οι ίδιοι γεμάτοι αμφιβολίες• δεν ήταν βέβαιοι γι' αυτό, αλλά διατυπώνουν εικασίες. Στην πραγματικότητα, αυτοί δεν σκότωσαν τον Ιησού.

Κεφ. 4,157

...Ο Μεσσίας Ιησούς, ο γιος της Μαρίας, είναι απόστολος του Θεού και ο λόγος του Θεού, τον οποίο έστειλε στη Μαρία, είναι πνεύμα το οποίο προέρχεται από Εκείνον...

Κεφ.4,171

Ιησούς και λόγος του Θεού (3, 45 κ.α.)

«Μαρία», είπαν οι άγγελοι, «ο Θεός σου αναγγέλλει τον Λόγο Του. Ο Μεσσίας θα ονομαστεί γιος της Μαρίας, ένδοξος στον κόσμο τούτο και στον μελλοντικό, ένας από τον οίκο του Κυρίου.

Κεφ.3,45

Ο Ιησούς θα είναι απόστολος του Θεού στους απογόνους του Ισραήλ

Κεφ.3,49

Όταν ο Ιησούς κατάλαβε την απιστία τους...

Κεφ.3,52

Οι Εβραίοι επινόησαν δόλους εναντίον του Ιησού ...Είπε, λοιπόν, ο Κύριος : «Ιησού, Εγώ είμαι εκείνος που σου δίνει το θάνατο και σε εξυψώνει μέχρι Εμένα...

Κεφ.3,54-55

Ο Ιησούς ενώπιον του Θεού είναι σαν τον Αδάμ, ο Θεός τον έπλασε από χώμα...

Κεφ.3, 59

...Πιστεύουμε στο Θεό και ... σε ό,τι αποκαλύφθηκε στον Μωυσή, στον Ιησού και στους προφήτες...

Κεφ.3, 84

Και είπαν : «Εμείς σκοτώσαμε τον Μεσσία Χριστό, τον γιο της Μαρίας, τον απόστολο του Θεού». Όχι, δεν τον σκότωσαν, δεν σταύρωσαν τον ίδιο, αλλά κάποιον που του έμοιαζε. Όσοι αμφισβήτησαν την άποψη αυτή, παρέμειναν κι οι ίδιοι γεμάτοι αμφιβολίες• δεν ήταν βέβαιοι γι' αυτό, αλλά διατυπώνουν εικασίες. Στην πραγματικότητα, αυτοί δεν σκότωσαν τον Ιησού.

Κεφ. 4,157

Όλοι όσοι πιστεύουν στις Γραφές, θα πιστέψουν στον Ιησού πριν από το θάνατό τους. Την ημέρα όμως της Ανάστασης (των νεκρών), ο Ιησούς θα είναι μάρτυρας κατηγορίας τους.

Κεφ. 4,159

...Ο Μεσσίας Ιησούς, ο γιος της Μαρίας, είναι απόστολος του Θεού και ο λόγος του Θεού, τον οποίο έστειλε στη Μαρία, είναι πνεύμα το οποίο προέρχεται από Εκείνον...

Κεφ.4,171

Προφήτης (19,30)

«Είμαι δούλος του Θεού», είπε το βρέφος (εννοεί τον Ιησού), και ο Κύριος μού χάρισε τη Βίβλο, κάνοντάς με προφήτη.

Κεφ.19,30

Να θυμάσαι ότι συνεννοηθήκαμε με τους άλλους προφήτες και με σένα, με τον Νώε, με τον Αβραάμ, με τον Μωυσή και με τον Ιησού, το γιο της Μαρίας, συνάπτοντας συμφωνία (διαθήκη)...

Κεφ.33,7

Εσατολογικός προφήτης (61, 6)

Ο Ιησούς, ο γιος της Μαρίας, είπε στο λαό του : «Απόγονοι του Ισραήλ, εγώ είμαι απόστολος του Θεού, σταλμένος προς εσάς για να επικυρώσω τον Μωσαϊκό Νόμο που στάλθηκε πριν από εμένα και να σας προαναγγείλω τον ερχομό κι άλλου αποστόλου, μετά από εμένα, του οποίου το όνομα θα είναι Αχμέτ (Ενδοξος).

Κεφ.61,6

Θαυματουργός (3,49 61,6, 5, 112-115)

...Έρχομαι σε εσάς με τα σημάδια του Κυρίου σας θα σχηματίσω ένα πτηνό από χώμα, θα φυσήξω σε αυτό πνοή και με τη δύναμη του Θεού θα λάβει ζωή. Θα θεραπεύσω τον εκ γενετής τυφλό και τον λεπρό, θα αναστήσω νεκρούς, με τη δύναμη του Θεού θα σας πω τι φάγατε και τι κρατάτε κρυφό στο σπίτι σας. Όλα τούτα θα είναι θαύματα για εσάς, αν είστε πραγματικά πιστοί

Κεφ.3,49

...Και όταν τους έδειξε ο Ιησούς διάφορα λαμπρά θαύματα, έλεγαν : «Αυτά είναι ολοφάνερα μαγεία.

Κεφ.61,6

Είπαν οι μαθητές στον Ιησού : «Γιε της Μαρίας, μπορεί ο Κύριος σου να κατεβάσει για εμάς από τον ουρανό ένα τραπέζι γεμάτο φαγητά ;» Και ο Ιησούς απάντησε : «Να φοβάστε τον Θεό, αν είστε ευσεβείς». «Επιθυμούμε», είπαν οι μαθητές «να κάτσουμε και να φάμε σε αυτό... Κι ο Ιησούς, ο γιος της Μαρίας, προσευχήθηκε

στον Θεό και είπε : «Κύριε και Θεέ μου, κατέβασε από τον ουρανό ένα τραπέζι για να φάμε όλοι εμείς εδώ ... Κι ο Θεός είπε : «θα κατεβάσω το τραπέζι σε εσάς...

Κεφ.5, 112-115

ii. Χαντίθ

Ο Ιησούς απρόσβλητος από τον πειρασμό τη στιγμή της γέννησής του

Ο Προφήτης είπε, «Όταν κάθε ανθρώπινο ον γεννιέται. Ο Σατανάς τον αγγίζει και στις δύο πλευρές του σώματος με τα δύο δάχτυλα του, εκτός από τον Ιησού, τον γιο της Μαρίας, τον οποίο ο Σατανάς προσπάθησε να αγγίξει, αλλά απέτυχε, γιατί άγγιξε τον πλακούντα αντί να ακουμπήσει τον ίδιο . "

(Sahih al-Bukhari, Beginning of Creation) <http://sunnah.com/bukhari/59/95>

Η μητέρα του κάθε ανθρώπου τον φέρνει στη ζωή, σύμφωνα με την πραγματική του φύση. Στη συνέχεια οι γονείς του τον κάνουν Εβραίο, Χριστιανό ή Ζωροάστρη. Αν οι γονείς του ήταν μουσουλμάνοι θα παραμείνει και ο ίδιος μουσουλμάνος. Κάθε άνθρωπος που γεννιέται (έχει δύο επιλογές στη ζωή του) όταν τον γεννάει η μητέρα του, ο Σατανάς τον χτυπάει, αλλά αυτό δεν συνέβη στην περίπτωση της Μαρίας και του γιου της (του Ιησού Χριστού).

Sahih Muslim, The Book of Destiny (Kitab-ul-Qadr) <http://sunnah.com/muslim/46>